

Η Φύσις

Δίκ [Δημήτριος Ι. Καλογερόπουλος]

Εις τας αγκάλας του Μορφέως

Μίμος

Η Φύσις, Αθήνα

1. τχ. 30 (1 Δεκεμβρίου 1891), σ. 236-237
2. τχ. 31 (8 Δεκεμβρίου 1891), σ. 245-246
3. τχ. 35 (5 Ιανουαρίου 1892), σ. 278-279
4. τχ. 36 (19 Ιανουαρίου 1892), σ. 284, 286
5. τχ. 37 (26 Ιανουαρίου 1892), σ. 293-295
6. τχ. 38 (22 Ιανουαρίου 1892), σ. 301-303

1. ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΓΚΑΛΑΣ ΤΟΥ ΜΟΡΦΕΩΣ

(Μέμος)

I

Ἦτο σχεδὸν μεσονύκτιον, ὅπως δ' ἀσυνήθης διὰ τὸν γηραιὸν καὶ ἐμμανῆ τέως γραμματοδιδάσκαλον θόρυβος, ἐπέκράτει ἐν τῷ ἀπερίττῳ οἴκῳ του. Ὁ κ. Γραμματικός—εἶναι τὸ ὄνομά του— ἦν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων διδασκάλων τοῦ Κράτους, ὅπερ ὡς τοιοῦτος διέτρεξε καθ' ὅλας τὰς γραμμάς καὶ διευθύνσεις. Θὰ εἶναι περιττὸν νὰ σᾶς τὸν παρουσιάσω, πρῶτον διότι... ἀπέθανε. Τώρα, ἂν θέλετε καὶ δεῦτερον λόγον, οὗτος εἶναι ὅτι θὰ ἔτυχε βεβαίως εἰς τὴν ζωὴν σας νὰ ἴδῃτε περισωζόμενον τύπον τινα τῶν διπόδων ἐκείνων ὄντων, ἅτινα εὐφρῶς ἀπηθανάτισεν ἡ φιλοπαίγμων Μούσα τοῦ μακαρίτου Ὀρφανίδου. Δίοπτρα ἐπὶ ρινὸς στερουμένης καλλιτεχνικῶν γραμμῶν καὶ ἐπεπασμένης διὰ ταμβάκου, καμποῦρα ἐπικαλυπτομένη διὰ σαλλίου ὅπερ πολλὰς ἀκτίνας ἡλίου ἀντίκρουσε καὶ πλείστας βροχῆς ρανίδας ἐποτίσθη, ὧν ἕνεκεν καὶ διαφόρους μετήλλαξε φάσεις καὶ χρώματα. Προσέτι, πῖλος ὑψηλός, πανηγυρίζων ἐπὶ τῆς ἀραιότριχος κεφαλῆς τοῦ κ. Γραμματικῆ διπλοῦν Ἰωβιλαῖον ἐν χρωματιστικῇ ἀρμονίᾳ μετὰ τοῦ σαλλίου· ἐὰν δ' ἐν τῇ περιγραφῇ τοῦ ἱματισμοῦ θελήσωμεν νὰ κατέλθωμεν ἔτι κατωτέρω, θὰ ἴδωμεν τὸν ἕνα τοῦλάχιστον πόδα τοῦ γηραιοῦ συνταξιούχου διδασκάλου, παρακολουθούμενον ἐπιμόνας, καίτοι ἀναισθητῶς ἀπὸ τὰ πολλὰ πατήματα καὶ τὸν ἐξευτελισμὸν ὡς ἐκ τῆς διασύρσεως, ὑπὸ λωρίδος ἐκ πανίου πάλαι ποτὲ λευκοῦ, ἀποτελούσης προφανῶς μέρος ἐσθράκου. Τοῦτο ὅμως δὲν ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ἀγγλικὸς συρμὸς τοῦ μὴ ἐσωφορεῖν τὰ σκέλη ἦτο δι' αὐτὸν καὶ πάντῃ ἀγνωστος!... Ἄλλ' ἐν τούτοις ὁ ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς ζῆ, διότι εἴμεθα εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς Μεταπολιτεύσεως. Καὶ ἦτο νῦν χειμερινὴ ὅτε ὁ ἀήθης θόρυβος, οὐ ἀνωτέρω ἐμνήσθημεν, ἐκυριάρχει εἰς τὰ τέως ἡρεμα δωμάτια τοῦ κ. Γραμματικῆ.

Τὸ γεγονός, ὅπερ τὸν θόρυβον προῦκάλει, ἦτο ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν εὐτυχές. Τόσον εὐτυχές, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος καίτοι ἔχων ἀπτάς, οὕτως εἰπεῖν, ἀποδείξεις τοῦ πράγματός, τὴν εὐρείας περιφερείας κοιλίαν τῆς ἐριτίμου συμβίως του καὶ ἀπὸ τινος ὥρας τὰς ὀξείας κραυγὰς της, ἐν τούτοις ἐδίσταζε. Ποῦ νὰ πιστεύσῃ ὁ δυστυχής, ὅτι μετὰ τριακονταπενταετη εἰρηνικὴν συμβίωσιν, θὰ ἐπετείνοντο αἱ πρὸς τὴν σύζυγόν του σχέσεις, καὶ ὅτι σὺν τῷ τίτλῳ τοῦ συζύγου, ὃν ἐβαρύνθη πλέον νὰ φέρῃ, θὰ προσετίθετο εὐθὺς μετ' ὀλίγον καὶ ἕτερος περιφανής οὗτος· ὁ τοῦ... *μπαμπᾶ*! Καὶ ὅμως ἦτο ἀληθές! Ὁ κ. Γραμματικός, ἀφοῦ μάτην ἐπὶ τοσοῦτον χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ πᾶν σχεδὸν δικαίωμα, ὡς γνωστόν, παραγράφεται, ἀνέμενε νὰ καρποφορήσῃ ὁ ξηρὸς κορμὸς τοῦ τρυφεροῦ ἡμίσεώς του, ἀφοῦ ἦτο ὑποχρεωμένος, ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του πληθὺν ξένων μόνον παιδιῶν νὰ διδάσκη καὶ... ξυλοκοπῇ, οὐδὲν δὲ ἴδιον νὰ ἔχῃ, νῦν τέλος μετ' ἀγῶνας καὶ προσδοκίας ἐσήμαινεν ἡ ὥρα, καθ' ἣν ἐν τῷ κόσμῳ ἐσημειούτο ἐξ αἰτίας του καὶ τις νέα ὑπαρξίς. Καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως, ἀφοῦ ὁ θεοσεβὴς διδάσκαλος, ἦτο αὐστηρὸς τηρητὴς τῶν Εὐαγγελικῶν ρημάτων καὶ ἰδίᾳ τοῦ «*Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε*».

Ἐφέρετο ἤδη εἰς τὸν κόσμον, ἐν γόοις καὶ κραυγαῖς παχουλὸν τι ἐννεάμηνον—ἀπεδείχθη— βρέφος, ὅτε ὁ ὑποψήφιος... πατήρ, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ στιγμῇ σχολαστικὸς, ἐμονολόγει βηματίζων ἐν τῷ ἐκεῖ που δωματίῳ του, οὕτινος τὸ μῆκος δι' ἑκατοστὴν φορὰν ἐμέτρα, ὡς μέτρου πάντοτε χρησιμευούσης τῆς ἀθανάτου, ἀλλὰ καὶ πολυτλήμονος λωρίδος.

Γραμματικός (μονολογῶν). Ἐπὶ τέλους! Δόξα τῷ δείξαντι τὸ φῶς. Ναι, ἤγγικεν ἡ ὥρα καθ' ἣν θὰ ικανοποιηθῇ ἡ ζωηρὰ ἐπιθυμία μου τόσων ἐνιαυτῶν! Ἴδου ἐγὼ λοιπὸν πατήρ!... (Σταυροκοπούμενος) Δόξα τῷ Πανσόφῳ τοῦ παντός καὶ τῆς κόρης μου Δημιουργῷ!... Αἰνους ψάλλατε τὰ χεῖλη μου... Ἄλλά, περιέργον! ψῦχος κάμνει... Μήπως κρῶ-

ση τὸ παιδί καθὼς θὰ εἶναι καὶ γυμνὸς;... Πρέπει νὰ ἐπιστήσω τὴν ἐκείνων προσοχὴν. Πλὴν, μοῖρα κακῆ, δὲν ἀντέχω εἰς τὰς ὑπερβολικὰς τῆς ψυχῆς παθήσεις, ἃς συγκινήσεις εἶθισται ν' ἀποκαλῶμεν, ἵνα εἰσέλθω ἐν τῷ δωματίῳ τῆς λεχοῦς...

Ω, ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς ὃν ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας ἐρρίφθημεν, οὐχὶ βεβαίως κατὰ τύχην καὶ εἰκῆ, ὡς βλάσφημοὶ τινες καὶ γελοιοὶ λέγουσιν, ἀλλ' ἐν διαγεγραμμένῳ, τελικῶ, ἀγίῳ σκοπῷ, ἵνα τὸν προορισμὸν ἐκτελέσωμεν, ὃν ἐνεφύσησεν ἡμῖν ὁ αἰδίδιος Πλάσας, ὁ τοῦπίκλην Θεός, καὶ ὅστις εἶναι ἡ πλήρης κήπων, χασμημάτων, ἀγγέλων, ζεφύρων, λιμνῶν Οὐράνιος Ἐδέμ, ἐν τῷ κόσμῳ πᾶν ὃν ὅπερ ἔρχεται κατὰ τοὺς ἀναλλοιώτους καὶ αἰωνίους νόμους, οὗς...

Φωναὶ (μικταὶ ἐκ τοῦ ἐτέρου δωματίου). Οὐ, ὦ, οὐ, οὐά, οὐαί!...

Γραμματικός (μετὰ χαρᾶς). Μὴ φώναζε οὐαί, ἀλλ' εὐοί, εὐάν!... Ἄ, σὲ εὐχαριστῶ, Θεέ μου, πλούσια εἶνε τὰ ἐλέησου, διότι καίτοι εὐρίσκομαι εἰς ἡλικίαν καθ' ἣν ἀτρακτεῖ τις, ἀπόμαχος καθιστάμενος τοῦ ἐνεργοῦ βίου, ἠδύδοκσας ἐν τούτοις ἐν τῇ σοφίᾳ σου νὰ μοὶ δώσης ἐν τι...

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν, ὅτε θορυβωδῶς ἀνοίγεται ἡ θύρα καὶ εἰσβάλλει γραῖα τις Ἑπειρώτισσα κραυγάζουσα. — Ἀφέντη, ἀφέντη!...

Γραμματικός (ἐξακολουθῶν) ἐν τι... Τί; τι-τέ; τέε....

Γραῖα (προτεινούσα τὰς χεῖρας). Θηλ' κό... Θηλ' κό...

Γραμματικός (στρέφει ἐνῶ ἐξακολουθεῖ ἀταράχως) τέ τέ... κνον! Ἄ, πῶς; Συγάτηρ εἶπας ὅτι ἐτέθη μοι;

Γραῖα (ἀπερχομένη). Καὶ τοῦ χρόνου ἀφέντη, μ' ἔνα γυιό, ἂν θέλει ὁ Θεός...

Γραμματικός. Συγάτηρ! Ἔστω. Ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα. Νῦν δ' ὅτε θῆλ' μοὶ διδοὶ τέκνον ὁ Θεός, εὐρίσκομαι καγὼ εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν καί τι νὰ τῷ δώσω. Κἄτι... Ἄ, εὐρον! Τὸ ὄνομα! Ὁφείλω ἀληθῶς νὰ τὸ ἀποκαλέσω Φιλοσοφίαν, ἀφοῦ μέλλει νὰ κληρονομήσῃ ἐκ φύσεως ἐμοῦ τοῦ πατρὸς τὰς τάσεις καὶ ὁράς, ὅστις ἐν διδασκαλίᾳ καὶ μελέτῃ τὸν βίον κατέτριψα! Πλὴν, πρέπει νὰ προνοήσωμεν καὶ δι' ἕτερον τι μὴ διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου ἀποκορευθῶσιν ἐν τῷ μέλλοντι ἐνδεχόμενα γάμου προτάσεις. Γνωρίζομεν ὅτι αἱ προλήψεις οὐδέποτε ἔλειψαν ἐκ τοῦ κόσμου!...

Ἄ! ὁ κόσμος καταστρέφεται ὁσμέραι μεθ' ὅλων τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ φιλοσοφικῶν συστημάτων. Ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Λατινικὴ — αἱ διδουαὶ αὐταὶ θυγατέρες πάσης συλλήβδην ἀνθρωπίνης σοφίας — δὲν σπουδάζονται πλέον ὡς δεῖ παραμελοῦνται οἰκτρῶς, παραγκωνίζονται, παρορῶνται... Νεκροζοῦν ἐν χώραις, αἵτινες προώρισται νὰ μὴ παράγωσι πλέον Πλάτωνας καὶ Περικλεῖς, Βιργιλίους καὶ Ἀννίβας, Ὀμήρους καὶ Σοφοκλεῖς, Κικέρωνας καὶ Ὀρατίους. Τραυλίζεται σήμερον....

Φωνή (οἰονεὶ διαμαρτυρομένη), Οὐαί! οὐαί!... Κατὰ τύπους ἐν ταῖς σχολαίσις, τὴν γράφουσι δὲ μόνον ὀλίγοι σχολιασταί, οὗς σχολαστικούς οἱ πολλοὶ ἀποκαλοῦσιν. Εἰς τὴν ἐποχὴν μου — ὑλογημένον παρελθόν! — δι' ἀπλοῦ συλλογισμοῦ ἀνεύρισκον τὰ πάντα, καὶ δι' ἐνὸς ἰσοπλεύρου τριγώνου ἐξήγουν τὴν ταυτότητα τοῦ τρισυποστάτου Θεοῦ... Τί θὰ γίνουσι ὁμῶς ὅλα αὐτά; ὁ χρόνος ἄρα γε... Ἄλλὰ τί κάθημαι καὶ λέγω... Ἔχω κόρην ἤδη καὶ πρέπει νὰ ὀρίσω τὸ ὄνομά της. Ἀπεφάσισα... Δὲν ἀλλάξω γνῶμην Σοφίαν θὰ τὴν καλέσω, καὶ θὰ προσπαθῶσω ὅπως πράγματι καταστῇ «sedes sapientiae»: ἔδρα σοφίας. Σοφίας, ἐννοεῖται, οὐχὶ ψευδειπιδείκτου, ἀλλ' ἀληθοῦς, εὐσυνειδήτου.

Τοιαῦτα κατὰ φρένα καὶ θυμὸν ἐμερμήριζεν ὁ τῶν γραμμάτων ἀρχαῖος ἱεροφάντης... καὶ τὸ ἀπεφάσισε. Τετέλεσται! Τὴν ἀρχαιομανίαν καὶ τὰς ἐπὶ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Λατίνων συγγραφέων διὰ κόπου πολλοῦ κτηθείσας γνώσεις τοῦ θὰ μετεβίβαζεν ἀκεραίας εἰς τὴν ἀρτιγέννητον κόρην τοῦ Σοφίαν. Ἀφοῦ δὲν ἔσχεν υἱὸν διὰ νὰ διαιωίσῃ τὸ ὄνομά του, ἡ θυγάτηρ ὤφειλε νὰ ὑποστῇ τὴν βαρεῖαν ὑποχρέωσιν τῆς ὅσον ἐνεστι τελειότερας πνευματικῆς καταρτίσεως, οἷαν ἐπόθει ὁ μονομανῆς τοῦ λογιωτατισμοῦ θιασώτης κύριος πατήρ της.

II

Τὰ ἔτη φεύγουν, φεύγουν καὶ πίσω δὲν γυρνοῦν... καὶ τὰ βρέφη αὐξάνουσι καὶ οἱ γονεῖς κυρτοῦνται. Τὰ ἔτη, ἄτινα ὑπεκαθίστων ἄλληλα ἐν τῇ τοῦ χρόνου φορᾷ, ἀπῆκταν αἰσθητὰ ὄντως τῆς ἀνεπιστρέπτου διαβάσεως τῶν ἴχνη εἰς τὸν ἀρχαιοφίλον διδάσκαλον, καὶ δὴ τὴν ἐντελῆ ἐπαργύρωσιν τῆς μακρᾶς κόμης του, ἣν ἀπὸ ἐτῶν τινῶν οὐδέποτε ἤγγισε τοῦ κουρέως ἢ ψαλῖς. Ἡ γενειάς του ἀρχαῖκῃ καὶ κατάλευκος ἡμιλλᾶτο κατὰ τὸ χρῶμα πρὸς τὴν ἄσπιλον χιόνα — μία λεπτομέρεια: δὲν ἐκάπνιζε ποτέ, ἵνα μὴ συντομευθῇ ὁ βίος του — ἡ δὲ ράχης ὡσεὶ στένουσα ὑπὸ τὸ βῆρος τῶν ἐτῶν ἐκάμφθη ἤδη ἀνεπανορθῶτως. Μὴ δὲν εἶχε δίκαιον, ἀφοῦ τὸν ἐφόρτωσεν ἡ κυρία Γραμματικά με θυγατέρα ὠρίμου ἤδη ἡλικίας; Τοὺς ποδας, ἀποβαλόντας πᾶσαν ἰκμάδα ζωῆς, τὰ ἔτη ἐδέσμευσαν διὰ ρευματισμῶν, μόλις δὲ ὁ δυστυχῆς δύναται ἐν τῷ δωματίῳ του νὰ κινήται κατὰ τὰς βροχερὰς ἡμέρας, μετρῶν τὸ μέλαν κομβολόγιόν του, αἰωνίως μετρῶν αὐτὸ ἀπὸ ἕξιν πλέον καὶ ἐν πλήρει ἀσυνειδήσει. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἐξησθένησαν, μάτην δ' ἐνηγκαλιζονται τὰ ὦτα τοῦ τὰ δίοπτρα, ἵνα ἐνισχύσωσιν αὐτούς. Αἱ ὀπτικαὶ ἀκτίνες ἦσαν θημβαί... Καὶ μόνον ὁ νοῦς ἐνήργει, πλάττων σχέδια ἐπὶ σχεδίων.

Ἄλλ' ἐνῶ οὕτω μελαγχολικῶς καὶ ἀπαισιοδόξως ἐπενήργει ἐπὶ τῆς ράχως, τῶν ποδῶν κτλ. τοῦ πατρὸς ἢ τῶν ἐτῶν πάροδος, ὅλως ἀντιθέτως ἐπέδρα ἐπὶ τῆς κόρης. Ἡ Σοφία μετεμορφώθη πλέον εἰς κόρην ἀνεπτυγμένην, ὠριμον, θελκτικὴν. Ὁμοίασεν ὡς πρὸς τὴν ὠραιότητα — κατὰ τὴν ἀπροκάλυπτον τῶρα πλέον ὁμολογίαν τοῦ πατρὸς — τῇ μητρὶ αὐτῆς, ἥτις ἔς τὰ χρόνια της ἐπίφθονον διεδραμάτισε πρόσωπον ἐν τῇ πολίχνῃ, εἰς ἣν ἀπῆκεν ἐποχὴν καὶ ἦν θ' ἀπὸ θανάτιζε βεβαίως ἂν μὴ ὁ σφριγῶν τότε νέος κ. Γραμματικός γ' βοηθὸς γραμματοδιδασκαλείου μὲ 25 δραχμὰς τὸν μῆνα ἢ τὴν διμηνίαν — δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένον — ἐπρονόει ὅπως συμπληρώσῃ τὸ ἀτελὲς βαλάντιόν του, παραλαμβάνων ὡς συμπλωτῆρα ἐν τῇ πελαγοδρομίᾳ τοῦ βίου τὴν ἐρατεινὴν κόρην.

Ἐὰν ποιητὴς τις — ὄχι ἰδικὸς μας, παρακαλῶ — ἢ μυθιστοριογράφος — τὸ ἴδιο εἶναι — ἔβλεπε τὴν Σοφίαν εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἔγραφεν: «Ἦτο μελαγχρινή. Εἰς τοὺς ἀμυγδαλωτοὺς ὀφθαλμοὺς της εὐθέως ἀντενακλᾶτο ἡ μαγεία ἐαρινῆς νυκτός τοῦ Ἀττικοῦ μεσονυκτίου τὸ μυστηριώδες σκόνος τὸ βλέμμα της εἰκόνιζεν ἤρκει ἐν καὶ μόνον τοιοῦτον, ἵνα προκαλέσῃ ἔρωτα διάπυρον, αἰώνιον, νὰ δημιουργήσῃ ὄνειρα ἠδέα, νὰ ἀναπτέρωσῃ ἀχαλίνωτον τὴν φαντασίαν, νὰ γοητεύσῃ τὴν μᾶλλον ψύχραιμον καρδίαν... μέχρι καὶ πέραν τοῦ τάφου, νὰ αἰχμαλωτίσῃ τὴν πλέον φιλόσοφον διάνοιαν!.. Αἱ παρεαὶ της ἦσαν τὰ μῆλα... τῆς ἔριδος, τὸ στόμα της με τοὺς λακκίσκους, τὰ χεῖλη της ἐκεῖνα τὰ κορᾶλлина ἀφθῶν ἤξιζον φιλημάτων, ἡ ρις κατατομῆς ἑλληνικῆς... ἀρχαίας, τὰ στήθη πλούσια, φρίσσοντα, τὰ... καί... καί... καθεξῆς». Δὲν ἐξακολουθῶ, ὄχι διότι δὲν εἶναι ἀληθῆ, ἀλλὰ διότι φοβοῦμαι ὅτι διατρέχω τὸν κίνδυνον περιγράφων αὐτὴν ν' ἀναγῶ εἰς τὸ κενόν, νὰ αἰθεροβατήσω, νὰ ἀρθῶ εἰς ποιητικὰς ἐξάρσεις καὶ τότε... ἀλλοιμονόν σου, κύριε ἀναγνώστὰ μου.

Καὶ τοιαῦτα μὲν αἱ βουλαὶ καὶ ἐνέργειαι τῆς φύσεως Ἄλλὰ ὁμῶς ὁ γέρον ἐκέλευε.

Καὶ δὴ... εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

(Ἐπεται συνέχεια).

Δέκ.

2. ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΓΚΑΛΑΣ ΤΟΥ ΜΟΡΦΕΩΣ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Θά ἔχετε, ἐλπίζω, ἰδεῖ πόσον στερρῶς καὶ ἐπιμόνως προσκολλῶνται εἰς τὸν βυθὸν τὰ ὄστρακα, ἅτινα γεννῶνται, οὕτως εἰπεῖν, ὡς προσαυξήματα αὐτοῦ. Τοῦτ' αὐτὸ συνέβη μὲ τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ ἀρχαιολάτρου γέροντος. Ὁστρακα αἱ ἀπρηχαιωμένοι ἰδέαι του, βυθὸς ὁ γεγηρακῶς ἐγκέφαλός του. Ἰδέαι, αἵτινες ἐπὶ τοσοῦτον δίσταντο πρὸς τῶν νεωτέρων χρόνων τὰ ἦθη καὶ τὰς κοινωνικὰς ἀπαιτήσεις, ὥστε ὡς ἰσχυρὰ ἀπαύστως παρενεβάλλοντο προσκόμματα εἰς τὴν περιπόθητον πραγματώσιν τῶν πόνων καὶ ὀνείρων, ἅτινα ἢ σφριγῶσα κόρη δὲν ἦτο δυνατὸν ἢ νὰ αἰσθάνηται καὶ νὰ πλάττη. Δὲν ἐσκέπτετο ὁ τῶν παλαιῶν ἡμερῶν διδάσκαλος, ὅτι ἢ περὶ τὰς νεκρωθείσας καὶ παρακμασάσας γλώσσας Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν ἀνένδοτος, οἷα ἀπαιτεῖται, σπουδὴ καὶ ἢ εἰς κλασικὰς φιλολογικὰς καὶ ἀρχαιολογικὰς μελέτας προσήκουσα ἐπίδοσις προωρίσθησαν διὰ τοὺς παρήλικας μόνον βιοπαλαιστάς, μὴ ἀρμόζουσαι τὸ παράπαν εἰς νεάνιδα, καὶ δὴ εἰς τοσοῦτον δαφιλῶς ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ παντοίων χαρισμάτων προικισθεῖσαν. Ἀλλὰ τὸ σχέδιόν του ὁ γέρον τὸ εἶχε προδιαγράψῃ καὶ ἡ κόρη ἠνία πολὺ δίκαιως, ὁμολόγησον ἀναγνώστριά μου, ἀφοῦ ἦτο ἠναγκασμένη νὰ σχολιάζῃ τὸν Βιργίλιον, αὐτὴ, ἥτις ἀναμφιβόλως θὰ καθίστατο τὸ μῆλον τῆς ἔριδος μεταξὺ τῶν εὐσταλεστέρων νεανιῶν, ἂν μὴ ἢ ἀνυπολογίστως αὐστηρὰ καὶ ὑποχονδριακὴ τοῦ πατρὸς μέριμνα δὲν ἐτήρει αὐτὴν ἐν στενῷ ἀπὸ τῶν ἔξω τοῦ νυμφῶνος ἀποκλεισμῶ, στενοτέρῳ καὶ τοῦ ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1885. Καὶ διατί; ἵνα ὁ ἀθεόφοβος, σὺν τοῖς ἄλλοις, τῇ διδάσκει τὰς περὶ ἰσοπλεύρου τριγώνου καὶ τρισυποστάτου Θεοῦ ὑψηλὰς θεωρίας! Διότι μὲ αὐτὰς ἐκοιμᾶτο, ἔτρωγε, περιεπάτει, ὠνειρεύετο. Οὐδὲν παράδοξον! Ἐκαστος ἄνθρωπος δὲν εἶνε δυνατὸν ἢ νὰ ἔχη καὶ ἰδιοτροπίας. Καὶ αὐτὸς ὁ ἥλιος ἔχει τὰς κηλίδας του!

Καὶ ἡ κόρη ὑπέκυψε... Μοῦ φαίνεται ὅτι, ὅταν ἐν δενδρῦλιον ἀρτιφυεὶς τὸ πείσῃτε ἐπανειλημμένως πρὸς τὴν γῆν, θὰ καταστῇ ἀναμφιλέτως ραχητικόν· θὰ κλίνη πρὸς τὰ κάτω, οἶονεὶ κλαῖον τὴν μοῖραν του, οἶονεὶ ζητῶν τὸν θάνατον, κατόπιν τῆς ταπεινώσεως ἦν ὑπέστη.

Ἡ Σοφία, φύσει ἀγαθὴ, συνεπάθησε κατ' ἀρχάς, ἐν μέτρῳ βεβαίως, πρὸς τὴν φιλολογίαν· ἢ περὶ τὰς σπουδὰς δὲ σπουδῆ, ἢ φιλεργὸς ἀφοσίωσις αὐτῆς, ἐφ' ὅσον μὲν εἶχε τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐλευθεριότητος κατ' οὐδὲν ἡλάττου τὴν ζωηρότητα τῶν φλογγοβόλων μαύρων ὀφθαλμῶν της. Ἡ σχολαστικότης ὅμως τοῦ διδασκάλου τὴν κατέστησε βαθμηδὸν νευρικήν, δύστροπον, μελαγχολικήν. Ἦτο ἀναπόφευκτον τοῦτο· καὶ ἵνα ἀναμνησθῶμεν τοῦ δενδρῦλλίου, ἐκάμπτετο ἢ εὐχαρὶς νεᾶνις ὑπὸ τὸ βῆρος τῶν γραμματικῶν σχολίων καὶ ἐπιέζετο ὑπὸ τῆς δυσπεψίας τῶν συντακτικῶν ἐπιπλοκῶν καὶ οὕτω εἴμαρτο νὰ κληρονομήσῃ, ἐκτὸς τῶν σοφῶν γνώσεων, καὶ τὴν σεβασμίαν... *καμποῦραν* τοῦ πατρὸς της, ἂν μὴ ἐν τῇ Σαχάρῃ τῆς ἀτερποῦς διδασκαλίας ἀνέκυπτον δροσεραὶ τινες ὀάσεις.

Ἐν τούτοις, τὸ σῶμα ὑψοῦτο, τὸ σφρίγγος ἠπέλει ἐλευθερίαν, αἱ παρειαὶ ἀπέστιλθον. Εἰς οὐδὲν ἰσχυσαν αἱ γραμματικαὶ καὶ τὰ συντακτικὰ, οἱ Λατῖνοι καὶ ἀρχαῖοι Ἕλληνες! Ἡ Σοφία ἔβαινε εἰς τὴν ὠριμανσιν, ἐνφ' ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος παρεκλούθει πιστότατα καὶ ὁ τῶν γνώσεων πολλαπλασιασμός. Ἀμφότερα ἐκ παραλλήλου. Μετὰ τοῦ μητρικοῦ γάλακτος, δυναταὶ τινε εἰπεῖν, ἢ Σοφία ἀπερόφησε, τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν τοσοῦτον, ὥστε νὰ κινήσῃ τῶν ἀρχαιολόγων μίαν τὸν φθόνον. Δεκαεπτὰ εἰς ἦτο ἱκανὴ νὰ διδάξῃ τὰς κλασικὰς γλώσσας εἰς πάντας συλλήβδην τοὺς μεγαλοσχήμεους, ὑψηλοπίλους ἢ σαλιοφόρους, καθηγητὰς τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ τῆς Ὀθωνεῖου Πανεπιστημίου. Ἐν τούτοις, ὁ σχολαστικὸς βίος τὴν ἀπῆλπιζεν, ἢ ἀπογοήτευσις ἐβάρυνεν ἀπαισίως αὐτὴν· διὸ καὶ τὴν ἀρχαίαν Ρωμαί-

κὴν μετεχειρίζετο μετ' ὕψους εἰρωνικοῦ σχεδόν. Ὁσάκις ὅμως ἢ μελέτη αὐτὴ ἐκρήγνυτο παρὰ τῆ κόρη εἰς ἀνίαν καὶ ἀπογοήτευσιν, μαρμασμὸν καὶ ἰδιοτροπίαν, ὁ πατὴρ της τῇ συνεβούλευε πρὸς θεραπείαν ἐπιμελεστέραν σπουδὴν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς, ἐνφ' ἢ μήτηρ πρακτικώτερα τοῦ πατρὸς, ἰσχυρίζετο ἐπιμόνως ὅτι τὸ καλῆτερον καὶ δραστικώτερον φάρμακον, θὰ ἦτο εἰς καλὸς... σύζυγος!

Ἀγαθὴ μήτηρ! Πόσον σὺ, ἢς ὁ νοῦς δὲν ἐφορτώθη με σοφίαν καὶ δὲν ἐκαρυκεύθη με γνώσεις καὶ τριγωνικὰς ἐξιώσεις διέγνωσ τὴν ἴασιν. Διότι ἀφ' οὗτου ἠσθάνθη ὁ πρωτόπλαστος τὴν πνοὴν τοῦ θεοῦ κυκλοφοροῦσαν ἐν τῷ χροῦδει σώματί του, ἢ ἐλευθερία ὑπῆρξεν ἐπὶ αἰῶνας αἰῶνων ἢ περιβλεπτος τῆς ἀνθρωπότητος θεότης. Ἀθηνᾶ, Ἀφροδίτη, Παναγία εἰσι θεότητες ὑπερμαχήσασαι τῆς ἐλευθερίας. Ὁ γάμος· θὰ ἦτο δι' αὐτὴν ἐλευθερία, ἀφοῦ ἢ ζωὴ ἦν διῆγεν ἢτο ζυγὸς βαρὺς καὶ δυσβάστακτος ὑπὸ τοῦ τρυφεροῦ, τοῦ λεπτοφυοῦς, τοῦ ἀβροσάρκου τραχήλου της, ὅστις μόνον διὰ χρυσᾶ κοσμήματα καὶ στρεπτοῦς ἦτο προωρισμένος, μόνον διὰ θερμὰ, συνεχῆ φιλήματα ἄξιος...

Ἄλλ' ἴδωμεν· ὁ πατὴρ ἤθελε τὸν γάμον; Τοῦτο δὲν ἐξηκριβώθη διότι εἰσώπα πάντοτε πρὸ τῶν ἄλλων, ἵνα, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ρητόν, διάγει ὡς σοφός. Μόνον ἐνδιαθέτως καὶ μετὰ τῶν σκιῶν τῶν προγόνων ὠμίλει· εἶνε γνωστὸν ὅμως ὅτι ὁσάκις—καὶ τοῦτο συνέβαινε συχνά—ἢ Σοφία συνδιελέγετο μετὰ τοῦ πατρὸς της εἰς ἀρχαίαν Ρωμαϊκὴν, ὁ πατὴρ αἰρόμενος εἰς τὸ ἀπόγειον τῆς εὐτυχίας ἐφαιδρύνετο, καὶ τότε ἢ πόρει πῶς ἀκόμη δὲν ἐζήτησε τὴν κόρην του εἰς γάμον νέος τις ἑκατομμυριούχος Schliemann! Ἐὰν τὴν ἐζήτηει, ὑπῆρξεν ἐλπίς νὰ τῷ τὴν ἐδίδεν...

III.

Ἀλήθεια, ἦν οὐδ' αὐτὸς ὁ μισογενέστατος Εὐριπίδης, ὁ τόσον ἀρειμανίως καὶ τραγικῶς ὑψώσας τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας ἐν τῇ κατὰ τῶν γυναικῶν σταυροφορίᾳ—σύγγνωθι, ἐρασμῖα σκιά τοῦ ἀρχαῖου γέροντος, ἐπὶ τῇ ἀναχρονιστικῇ φράσει—οὐδ' αὐτὸς θὰ ἠδύνατο, ἐὰν ἔζη σήμερον—ἐὰν δηλαδὴ τῷ ἐπέβαλλον τὴν φρικώδη καὶ σκληρὰν ταύτην δοκιμασίαν αἱ Ἐρινύες τοῦ Ἄδου—νὰ διαμρισηθῆσῃ ὅτι οἱ ὠραῖοι, οἱ ἐκφραστικοί, οἱ γλυκεῖς, οἱ ρεμβώδεις ὀφθαλμοὶ δὲν ἐλκύουν ὡς μαγνῆται τὰς καρδίας, δὲν τὰς σαγηνεύουν, δὲν τὰς καθυποτάσσουν. Εἶνε τοῦτο νόμος τῆς φύσεως, ὃν ἐδίδαξαν ἡμῖν οἱ αἰῶνες, ἐκύρωσαν δὲ εὐγλωττότατα παραδείγματα· νωποτάτη ἐτι πίστως, τὸ ἡγεμονικὸν αἷμα τοῦ Ροδόλφου, ὅπερ χυθὲν συνεμίχθη μετὰ τῶν ρανίδων τοῦ τῆς Βερτσέρας, τῆς ἀειμνήστου ζωηροφθάλμου ἐκείνης καὶ γοῆτιδος νεάνιδος, ἐν τῇ ρωμαντικῇ των καὶ ἰσοχρόνῳ αὐτοκτονίᾳ, ἦν τὰ χρονικὰ τῆς ἱστορίας θὰ διαφυλάξωσιν ἔσαι ὡς τὴν πολυτιμωτέραν ἀγνοῦ ἔρωτος παρακαταθήκην!...

Ζεῦγος ὀφθαλμῶν τοιούτων, εἶνε δῶρον θεόδοτον, σπανιότατον. Εἶνε ἢ εὐνοια τοῦ Θεοῦ ὀμιλοῦσα, εἶνε ἢ ζωὴ ζωσα, καρδία πάλλομένη, δύναμις καταπλέγουσα. Ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπετεφρώθησαν καρδίαι, ἐνεκρώθησαν στήθη. Παρήχθη ἢ εὐδαιμονία, προπαρεσκευάσθη ὁ θάνατος. Καὶ μάλιστα ἂν εἶνε μαῦρα μάτια λάμποντα· ἐν ὠραία μορφῇ, ὡς ἀστέρες λαμπυρίζοντες ἐν αἰθρίῳ οὐρανῷ ἑαρινῆς ἐσπέρας! Ἔ, τότε!...

Τὰ μαῦρα μάτια, πέτε μου, καὶ ποτὰ δὲν ἔχουν χάρι, αὐτὰ τὰστέρια π'ἀστραπὲς αἰῶνια σκορπίζου!
Εἶνε Θεοὶ ποῦ ἴστην καρδιά, δίδουρ ζωὴ ἢ Ἄδη καθρέφτες εἶνε τῆς ψυχῆς, ἐλπίδες ποῦ φωτίζου...
Χωρὶς λαλιὰ πολλὰ λαλοῦν, φωτιὰ περίσσια χύρουρ αὐτὰ χρυσῆ παρηγοριὰ σ' ἀπελπιμένους δίνουρ.

Ἡ Σοφία εἶχε μαύρους ὀφθαλμούς.

«Ὀλόφωτη νυχτιὰ μὲς στῆς ζωῆς τῆ ζάλη!»

καὶ ἐφώτισαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ... ἐπαρουσιάσθησαν οἱ γαμβροί.

Εἰς τὰς μικρὰς πόλεις, οὐδὲν μένει μυστικόν· εἰσὶν ἐκάστη πολυπρόσωπος οἰκογένεια, ἐν τῇ ἀλληλεγγύῃ καὶ μόνῃ τῶν ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων ζωσα. Εἶχεν ἤδη γνωσθῆ ὅτι ἢ κόρη

τοῦ δασκάλου» ἦτο ἕξοχος ὠραιότης καὶ—ὄ, τι κυρίως ἐν-
διέφερε τὸν ἄρρενα πληθυσμὸν τῆς νέας γενεᾶς τῆς πολίχνης—
εἰς ὦραν γάμου. Κομψὸς νεανίας, μὴ ἀμοιρῶν χρηματικῆς
τινος περιουσίας, εὐειδῆς τὴν ὄψιν, ἐνθουσιώδης τοῦ ζῶντος
ὠραίου θαυμαστής, διεξεδίκει ἐπὶ καιρὸν τὴν χεῖρα της, νοε-
ρῶς ὅμως, ὡς ὑποψήφιος γαμβρός. Μετὰ ἡρεμὸν σκέψιν ἀ-
πεφάσισε τέλος ἐπισήμως νὰ δηλώσῃ τὴν καταβιβρώσκουσαν
αὐτὸν ἐπιθυμίαν τῷ κ. διδασκάλῳ καὶ δῆ, διὰ τοῦ πατρὸς
του, τυγχάνοντος φίλου τοῦ κ. Γραμματικά.

Σκηνὴ δευτέρα.

Εὐρισκόμεθα ἐν καφεναίῳ ἐπαρχιακῷ. Ἐν τοῖς τοίχοις φύλλα
ἔγχρωμα τοῦ «Ἀριστοφάνους» ἀπλοῦνται, ὡς μόνος διάκο-
σμος. Καρέλαι παραπονούμεναι τινες διὰ τὸ συχνὸν βᾶρος
θαμῶνων τινων γηραλίων καὶ κλίναται πρὸς τὴν ἐτέραν πλευ-
ρὰν ἐν ἀπογνώσει. Χαρτιά, τάβλι, γουργουρητὰ ναργιλέδων,
ἐκκοικισμὸς κομβολογιῶν, ἡ «Ἀκρόπολις» καὶ ἡ «Νέα Ἐ-
φημερίς» ἀριθμοῦσαι δεκαήμερον καὶ πλέον βίον, τετριμμέ-
ναι ὡς ἐκ τῆς χρήσεως, εἰς οὗτος ἐπὶ πλέον λόγος, ἵνα τὰς
ἀναγινώσκῃ ὁ φιλάρχαιος διδάσκαλος!

Ἐσπέρα Δεκεμβρίου. Ἐπὶ ἀπομεμακρυσμένου πάγκου δύο
λευκότριχες μορφαὶ ἔμπροσθεν δύο μαστιχῶν. Τὸν διακρί-
νετε; Εἶνε ὁ διδάσκαλός μας ὁ εἰς. Τὸν ἄλλον σᾶς τὸν συ-
νιστῶμεν· εἶνε ὁ κύριος Βρουβάκης, κτηματίας, ἀπλούστατος
ἄνθρωπος, ὁ πατὴρ τοῦ κομψοῦ νεανίου, δηλ. ἐν ἄλλαις λέ-
ξεις, τοῦ ὑποψηφίου γαμβροῦ.

Ἄρχεται σιγανῇ τῇ φωνῇ ὁ διάλογος.

Βρουβάκης (θέτων τὸν ἕνα πόδα ἐπὶ τοῦ ἄλλου). Ἔτσι ποῦ
λές, κύρ γείτονα! Ἡ ἀποκατάστασι σήμερα θέλει κατάστασι.
Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, κατὰ ποῦ λέγει τὸ
Ἱερὸ καὶ ἅγιον Εὐαγγέλιον...

Ὁ διδάσκαλος κινεῖ τὴν κεφαλὴν καὶ... σιωπᾷ. Τί τοφὸς
διδάσκαλος!

Βρουβάκης (ἐκφυσῶν τὸν ναργιλέν του). Ὁ Πετράκης μου,
νὰ μ' ἐζήσῃ, δὲν ξέρεις τί ιδέες λαμπρὸς ἔχει γιὰ τὸ γάμο.
Τὸ ζήτημα αὐτὸ φαίνεται τὸ ἔχει σπουδάζῃ καλᾶ. Προχθὲς
μοῦλεγε κάτι ιδέες, κύρ Δάσκαλε, ποῦ οὔτε αὐτὸς ὁ Πλά-
τωνας, ποῦ λένε, δὲν τῆς ἔχει γραμμένα στὸ χαρτί του...

Γραμματικός. Ὁ Πλάτων λέγε. Μήποτε δὲ χάρτην, διότι
ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ οὐδαμῶς ὑπῆρχε χάρτης, ἀλλὰ περγα-
μηναί, ἔχομεν δ' ἀποδείξεις σαφεῖς τὰς μαρτυρίας τῶν ἐπί-
σης ἀρχαίων καὶ ἀμασάντων τῶν.....

Βρουβάκης. (Ἀδημονῶν, ἄτε βλέπων μακρυνόμενον ἀφ'
ἑαυτοῦ τὸν σκοπὸν τῆς ὁμιλίας του.) Ἔ, ἄς τοὺς συχωρη-
ένους. Θὰ ἔχη ὅμως σχέσι μὲ τὸ περγαμὸτό βέβαια αὐτὸ τὸ
περγαμηνό...

Γραμματικός. Μὴ βλασφημῆς, γείτον! ...

(Ἐπιτεταὶ συνέχεια).

Δίκ.

3. ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΓΚΑΛΑΣ ΤΟΥ ΜΟΡΦΕΩΣ

(Συνέχεια· ἴδε ἀριθ. φύλλου 31).

Βρουβάκης. Μπα, γιὰ τὸ Θεό, τί λές, ἀδελφέ! (Μετά τινα σιγήν)... Λοιπόν, νὰ μὴ σοῦ τὰ πολυλογῶ (συντομεύεται ὁλοὴν ἢ ἀπόστασις) τόσο καλὲς ιδέες μου ἔλεγε γιὰ τὴν πανδρειά, ποῦ ἔτσι μου ἦλθε ναί.. μάλιστα, καὶ τὸ ἀπεφάσισα... νὰ τὸν παντρέψω! Ἄ κύρ δάσκαλε, ὄχι ποῦ εἶνε παιδί μου, μὰ εὐτυχισμένο κορίτσι θεὸ νάναί ἐκεῖνο ποῦ θὰ ζήση με τὸν Πετράκη μου. Χρυσὸ παιδί!

Ὁ Διδάσκαλος.... σιωπᾶ. Τί σοφὸς διδάσκαλος!

Βρουβάκης (ἰφαιρῶν τὸ μαρκοῦτσι ἀπὸ τῶν πλαδαρῶν χειλέων του καὶ πλησιάζων ἐπὶ μᾶλλον τὸν διδάσκαλον.) Βρὲ ἀδελφέ!... Τί τὰ θέλεις καὶ τί τὰ γυρεύεις. Σκέφθηκα, λίγα κορίτσια εἶνε κατὰ τὸς πρέπει... Ὅλα, δὲν σοῦ λέγω, τίμια, ὦμορφα, νοικοκυράδες, μὰ λίγα ἔτσι σπουδασμένες...

Γραμματικός (ἐξαφνιζόμενος). Εἰπέ τὴν ἀλήθειαν ξηράν. Καμμιά, καμμιά πλὴν...

Βρουβάκης. Τὸ ξέρω δάσκαλε, τὸ ξέρω. Τῆς μονάκριβης σου κόρης, τῆς κυρίας Σοφίας. Ἄ, κύρ Δάσκαλε, στὴν καρδιά μου τῶχω τὸ κορίτσι αὐτό. Φρόνιμο, ντροπαλό, ἤσυχο...

Γραμματικός. Ὡ ἀπλὲ ἀνθρώπε, τί λέγεις! Σοφὴ εἶπέ καὶ ἀρκεῖ. Τὸ πᾶν εἶπα.

Βρουβάκης. Ἐμ, σᾶν τὸ ὄνομα καὶ τὸ πρᾶγμα. Μάλιστα. (κιῶν τὴν κεφαλὴν) Σοφὸ κορίτσι, πράγματι. Ντροπαλό, φρόνιμο... Σοφὸ, βέβαια, σπάνιο, τί λόγος!...

Ὁ Διδάσκαλος σιωπᾶ.

Βρουβάκης. Ὁ γιός μου λοιπόν, γιὰ νὰ θάβουμε στὴ σειρά τῆς ὀμιλίας, ξεύρεις, ἐσπούδαξε στὴν Ἀθήνα, εἶνε φυτευτῆς τῶν... νὰ δῆς πῶς τὸ λέει... τῶν, τῶν... πολιτικῶν ἐπιστημῶν... Λοιπὸν σπουδασμένη δὲν ἔχει νὰ ἔρη δῶ καὶ τῶχομε μὴ λύπη αὐτό. Πρέπει, βλέπεις, νὰ συντρέχουνε τὰ πνεύματα...

Γραμματικός (λύων τὴν σιωπὴν.) Τὰ ὑψηλὰ ἢ τὰ δασέα; Καὶ ἐγέλασεν ἠχηρῶς.

Βρουβάκης (μετὰ τινα σιγήν.) Ἐ, τί λές, γείτονα, τί λογαριάζεις γιὰ τὸ κορίτσι σου; δὲν θὰ τῆς δώσης κανένα καλὸ παλλ'κάρι, γιὰ νὰ γίνουνε ζευγάρι...

Ὁ Διδάσκαλος σιωπᾶ... Τί σοφὸς διδάσκαλος!

Βρουβάκης. Γιατὶ τῆς προάλες γινότανε λόγος, ξέρεις, στὴ ἀγορὰ γιὰ τὰ παιδιὰ μας, καὶ μερικοί...

Γραμματικός. Σκέψις δύναται νὰ χωρήση.

Βρουβάκης. Ποιὸς, λέει, θὰ τὰ χωρίση; Πρὶν σμιζοῦν...

Γραμματικός. Ἄλλο λέγω... Τέλος πάντων, πέμφον μοι τὸν υἱόν σου εἰς τὴν οἰκίαν μου σὲ παρακαλῶ αὐριον, εἰς τὰς 11, καί... σοῦ λέγω.

Βρουβάκης. Ὁ, τι εἶν' ὀρισμός σας.

Καὶ αἱ ὀμιλίας εὐθέως περιστράφησαν εἰτα περὶ ἄλλα ἀδιάφορα ἀντικείμενα.

Πῶς ὁμως ὁ γέρον τὸσον εὐκόλως ἐνέδωκεν εἰς τοιαύτην αἵτησιν γάμου, αὐτός, ὅστις τὸσον αἰθερίως ἐσκέπτετο περὶ τῆς μελλούσης ἀποκαταστάσεως τῆς *sedae sapientias* του;

Μόνη δυνατὴ ἐξήγησις εἶνε αὕτη. Ἀπὸ τίνος ἢ ἔδρα τῆς σοφίας στένουσα ὑπὸ τὸ βάρος τῶν γραμμάτων ἤρξατο διαμαρτυρομένη. Ἡ ὑπόμονή, ὡς ὅλα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἀντικείμενα καὶ ὑποκείμενα, ἔχει τὰ ὄριά της, καὶ ὄρια μάλιστα πολλακίς ἀσφυκτικά. Ἡ μήτηρ ἀφ' ἑτέρου δι' ἐπᾶνελημμένων καὶ ἐπιμόνων προτροπῶν συνηγόρει καὶ ἐφώνασκει ἢ δυστυχῆς, ὑπὲρ ταχείας εὐρέσεως ἀναβάθρου, ἐφ' οὐ νὰ ἐστηρίζετο ἢ ἔδρα τῆς Σοφίας, ἦτοι... συζύγου. Συνωθήθησαν λοιπὸν τὰ νέφη τῆς ἀνίας καὶ διαμαρτυρίας τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ διδασκάλου, συνήντησαν ἐκεῖ κατὰ τὴν σύγκρουσιν τῶν τὴν ἀστραπὴν ἦν ἐξηκόντισεν ἢ πρότασις τοῦ κ. Βρουβάκη, καί... ἐνέδωκεν ὁ κ. Γραμματικός. Ἡ ἴρις τῆς εἰρήνης διεγράφετο ἤδη πολύχρωμος ἐπὶ τοῦ αἰθριασάντος πῶς ὀρίζοντος τῆς οἰκογενειακῆς στέγης τοῦ γηραιοῦ διδασκάλου.

Ὁ νεαρὸς ὑποψήφιος νυμφίος, ὁ εὐαίσθητος χειροδιώκτης τῆς Σοφίας δὲν ἤργησεν οὐδὲ λεπτόν. Εἰς τὰς 11 ἀκριβῶς, ὡς νὰ ἦτο Ἄγγλος, εἰσήρχετο δειλῶς καὶ μετὰ προφυλάξεως εἰς τὸ ὑπόστεγον τῆς οἰκίας τοῦ διδασκάλου. Τί παλμοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι, τί ἐρυθήματα τῶν παρειῶν, τί παρεκκλίσεις τῶν ποδῶν, ὡς νὰ ἦτο μεθυσμένος! Καὶ τί δὲν ἐσκέπτετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὴν κρίσιμον, καθ' ἣν θὰ ἠνοίγετο αὐτῷ ἡ θύρα τῆς τρυγόνος ἦν ἀπὸ τόσο καιροῦ ἐθήρευεν!

Ἐλαμπεν ἐκ καθαριότητος ἐσπινθηροβόλει ἐκ χαρᾶς. Ἡ τοιμάζετο, ὡς γαμβρὸς πλείον, νὰ φιλήσῃ τὰς χεῖρας τῶν νέων σεβαστῶν γονέων του καὶ ἴσως-ἴσως — ποῦ ξεύρει κανεὶς — τὰς παρειὰς τῆς περιδόξου νύμφης... Ὡ στιγμαὶ ἀρρήτου εὐτυχίας!... Τὰς παρειὰς τῆς νύμφης...

Σὰς βεβαίῳ, αὐτὸ μόνον ἐσυλλογιζέτο ὅταν εἰσήρχετο δι' αὐτὸ ἔτρεμεν ἐκ συστολῆς, ἐτρικίλιζεν ἐκ χαρᾶς!

Βαίνει ἐπὶ τὰ πρόσω καί... περιέρχον! ἀντὶ τῆς χαριέσεως εὐειδοῦς νεάνιδος, βλέπει ἐσκουφωμένον τὸν γέροντα καὶ ταμβακίζοντα. Ἠρξατο νὰ αἰσθάνηται ψῆχος.

Γραμματικός. (Ἐκ τοῦ βήθους τοῦ δωματίου). Ποῖος εἶνε; Βεβαίως ὁ υἱὸς Βρουβάκης.

Βρουβ. υἱός. (Εἰσερχόμενος). Ἄν δὲν ἀπατώμαι...

Γραμματικός. Πλησιάσατε, κύριε, καὶ καθήσατε.

Καὶ ἐκάθισεν. Ἡ ἀπόπειρα ἐννοεῖται τοῦ ἀσπασμοῦ τῆς χειρὸς ἐναυάχησεν.

Αἱ πρώται ὀμιλίας περιστράφησαν περὶ τοῦ καιροῦ. Εἶνε τοῦτο ἀπαραίτητον. Εἰτα περὶ Ἀθηνῶν καὶ κυρίως περὶ τῶν μνημείων τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς Ἀκαδημίας, ὅπερ ἐξεπόνησεν ὁ κ. Ραγκαβῆς. Ὁ νεαρὸς ἐπιστήμων δριμυτάτην ἐπεδείξατο ἄγνοιαν.

— Καλέ μου νέε, ἤρξατο ἐν τούτοις ὁ διδάσκαλος προσιμαζόμενος, ὁ κύριος πατήρ σου (ὁ νέος ἄρχεται ἀπὸ τοῦδε συνεχῶς κατανεύων) μοὶ ἔκαμε πρό τίνος λόγον περὶ ὑμῶν, πλεῖστα δ' εὐχαρίστως ἤκουσα καλά...

Βρουβ. υἱός. Ἄ, μὴ πειράζεσθε... Τόσῳ μικρὰ πράγματα.

Γραμματικός. Ἐχω ὅλην τὴν διάθεσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποκτήσητε τὸν ἀρχαιολογικὸν θησαυρόν...

Βρουβ. υἱός. Τοῦ Ραγκαβῆ ἢ τοῦ Γιάνναρη;

Γραμματικός. Ὅχι, νέε μου; τὴν κόρην μου ἐννοῶ, τὸ ζῶν αὐτὸ λεξικὸν τῆς τε Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώσσης.

Βρουβ. υἱός. Ἄ, συγγνώμην διὰ τὴν παρανόησιν, μυρίας, ταπεινάς συγγνώμας, πατέ...

Γραμματικός. (Ὅμιλῶν πολὺ ἀργά). Πρέπει νὰ ὑποβληθῆτε ὑπ' ἐμοῦ εἰς ἐξέτασιν τινα ἐπὶ τῶν κλασικῶν γλωσσῶν, (ὁ νεαρὸς Βρουβάκης στενοχωρεῖται ἐντείνει ὑπερμέτρως τοῦ ὀφθαλμοῦ καί... τὰ ὄψα). Μοὶ φαίνεται δέ...

Βρουβ. υἱός. Τὸ μοῦ φαίνεται, νὰ σὰς τὸ εἰπῶ προτῆτερα ἐγὼ — συγγνώμην κ. Γραμματικῶν ἂν σὰς προλαμβάνω — μοῦ φαίνεται λοιπὸν ὅτι δὲν προτίθεμαι νὰ καταλάβω καμ-

μιαν δημοσίαν θέσιν, γραμματέως Ειρηνοδικείου λ. χ., διὰ νὰ δώσω ἐξετάσεις, ἀλλά...

Γραμματικός. Ἀλλά, νὰ δοκιμάσωμεν. Οὐ πρὸς θάνα.

Σειρὰ ἀποτυχιῶν ὑπῆρξεν ἡ ἐξέτασις· ὁ ὑποψήφιος γαμβρὸς πλέον ἢ ἀπαξ ἔμεινεν ἀναυδός· εἶχεν ὁ δυστυχὴς τὸ ἀτύχημα νὰ μὴ ἔχη πολὺ ζωηρὰν τὴν μνήμην καὶ ἐπελάθετο, ὡς ἀπαντες συλλήβδην οἱ σπουδασταί, τῶν κλασικῶν γλωσσῶν, ἅμα τῇ ἐκ τῶν γυμνασιακῶν ἐδράνων ἀποσκιρτήσει του. Περιέστρεψεν εἶτα τὴν ὀμιλίαν εἰς τὸ Ὀμηρικὸν ζήτημα καὶ ἐκεῖ δ' ἐπίσης πλήρως ὑπῆρξε τὸ ναυάγιον τοῦ ὑποψηφίου γαμβροῦ. Μάρτυς τὸ δεξιὸν ὠτίον του, ὅπερ εἶχε καταστῆ ἐρυθρότατον ἐκ τῶν συχνῶν ζύσεων!... Εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ διδασκάλου ἀπήντα μόνον τὸ πτάρνισμα τούτου!

Ὁ δυστυχὴς ἐβλεπεν πλέον ὅτι ἦτο ὑποψήφιος γαμβρὸς ὄχι τῆς νύμφης, ἀλλά... τοῦ πενθεροῦ, ἢ τὸ πολὺ πολὺ, τῆς Ἑλλην. καὶ Λατινικῆς... Καὶ ἐλυπείτο κατάκαρδα. Εἶχε δὲ ἤδη ἀπομακρυνθῆ τῆς οἰκίας, ἀμφιβέλλων περὶ τῆς λογικῆς δυνάμεως τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ γέροντος, ὅτε ἠσθάνθη νυγμούς εἰς τὸν στόμαχον καὶ ξηρασίαν ἐν τῷ λάρυγγι. Ἐσπευσεν εἰς τὸν οἶκόν του διὰ τὰ περαιτέρω, ἐνῶ ὁ διδάσκαλος ἐξερχόμενος τοῦ σπουδαστηρίου του ἀνέκραζεν ὡς ὁ κωφὸς ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κωμῳδίᾳ:

— Ἄ, δὲν εἶνε αὐτὸ ὄνειρεύομαι. Εἰς ἀναλφabethoὺς δὲν ἐμπιστευομαι ἐγὼ τὴν «sendia» μου. Τοῦλάχιστον νὰ ἐγνώριζε τίποτε περὶ Κορινθιακοῦ ρυθμοῦ...

Τὴν μεσημβρίαν ὅτε ἀνηγγέλθη τὸ ἀποτέλεσμα τῶν παραδόξων... ἐξετάσεων τοῦ υἱοῦ Βρουθᾶκη εἰς τὰς γυναίκας, ἀληθῆς ἐγένετο ἐπανάστασις. Μάτην αἱ διαμαρτυρία. Μάτην ἡ ἄμοιρος Σοφία βλέπουσα καταστρεφόμενον τοιοῦτον κλόν συνοικέσιον ἀναιτίως, διελογίζετο ὅτι ἠδύνατο καὶ ἄνευ τῆς Λατινικῆς καὶ ἀρχαίας Ἑλληνικῆς νὰ συζευχθῶσιν, ἵνα φοβὸν μὴ ἀπολίπη αὐτοὺς ἡ εὐτυχία· μάτην ἡ μήτηρ ἐκήρυττεν ὅτι ὁ γάμος θὰ ἐγένετο «θέλοντας μὴ θέλοντας» τοῦ γέροντος. Μάτην. Ὁ νέος ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθήνας καὶ γάμος δὲν ἐγένετο πρὸς ἄφατον θλίψιν τῆς τε κόρης καὶ μητρὸς.

«Ἄλλ' αἰώνια ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῆ». Ὁ γέρον, κατεβλήθη ὑπὸ τῶν ἐτῶν· αἱ δυνάμεις του, ὑπέκουσιν εἰς τὸν αἰώνιον νόμον τῆς φθορᾶς, ἐξηντλοῦντο βαθμηδόν, ἡμέραν δὲ τινα, καθ' ἣν ὦραν ἐκλινεν αὐτὴ πρὸς τὴν δύσιν τῆς, ἐξέπνευσεν ὁ γηραιὸς τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῶν γραμμάτων λάτρις τὴν ὑστάτην καὶ ἀγωνιώδη πνοήν, μόνην ἴσως λύπην αἰσθανόμενος ὅτι κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς αἰωνίους μονάς, δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ συνομιλῇ μετὰ τῆς Σοφίας του τὴν ἀρχαίαν Ῥωμαϊκὴν καὶ Ἑλληνικὴν. Θνήσκων ἐν τούτοις ὁ γέρον, ἐφρόντισε πάντοτε καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἐπιθανατικῷ ρόγγῳ νὰ συστήσῃ εἰς τὴν δακρύουσαν κόρην του τὴν σύντονον καὶ εὐρυτέραν ἐπιστημονικὴν καὶ καλλιλογικὴν σπουδὴν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς, μὴ λησμονήσας ἅμα νὰ ἐρμηνεύσῃ αὐτῇ ἀπαξ ἔτι τὴν ταυτότητα τῆς τρισυποστάτου θεότητος δι' ἐνὸς ἰσοπλεύρου τριγώνου....

«Διὰ Χ ἀγνώστου ἐπὶ τὸ τετράγωνον... Πατήρ, Ἰησοῦς καὶ Πνεῦμα...» ὑπῆρξαν αἱ τελευταῖαι του λέξεις, μεθ' ὧν ἡρέμα παρέδωκε τὸ πνεῦμα... Καὶ ἐνεκρώθησαν τὰ χεῖλη του, καὶ ἐσφραγίσθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του, καὶ ἔπαυσαν οἱ δάκτυλοί του ἐκκοκίζοντες τὸ μέλαν κομβολόγιον...

IV

Ἡ κηδεῖα τοῦ γηραιοῦ καὶ παλαιοῦ διδασκάλου ἐγένετο ἐπιβλητικὴ. Ἦτο κηδεῖα Ἀθηναϊκὴ, διότι καὶ στέφανος κατετέθη καὶ λόγος ἐξέφωνήθη. Τὸ τελευταῖον πραξικόπημα, ἀληθῆ ἀσέβειαν πρὸς τὴν μνήμην τοῦ τελευτήσαντος, διέπραξε ἐπ' ἐκκλησίᾳ νεαρὸς τις πρωτόσχολος, βραδύγλωσσος καὶ ἡμιμαθὴς μαθητὴς τοῦ ἀειμνήστου, θελήσας φαίνεται νὰ ἐκδικηθῆ τὸν θανόντα διὰ τὰς ποτὲ τιμωρίας του, δολοφονήσας γραμματικὴν καὶ συντακτικὸν διὰ λογαριασμόν του, πρὸς βάσανον δὲ πάντοτε τῶν βαρυπενθούντων συγγενῶν καὶ φίλων.

(Ἐπεται συνέχεια).

Δίκ.

4. ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΓΚΑΛΑΣ ΤΟΥ ΜΟΡΦΕΩΣ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Τοῦ ἐπαρχιακοῦ τούτου ἐπικηδεῖου παραδίδομεν εἰς τὴν ἀθανασίαν τὸ προοίμιον :

« Ἠπέπρουτο, ἠπέπρουτο, σεβᾶ.. βασιτέ διδάσκαλε, νὰ σέ κλα... νὰ σέ κλα... κλα... κλαύσομεν καὶ νὰ σέ θρηνήσῃομι. Τὸ σκλη... σκλη... η... η... σκληρὸν τοῦ θανάτου δριέπανον δὲν σοῦ ἔ... ἐφείσθη τῆς... τῆς ζω... ζω... ζω... ἧς σου καὶ διὰ... διὰ τοῦτο ἔ... ἔνεκα χαί... χαί... χαίνει ὁ τάφος σου, ὁ δίπη... δίπηγυς, σο... σοφὲ κύρ... κύριε δι... δι... δ. ἄσ.. ἄσκαλε, ποῦ... θά... θά δεχθῆ τὸ σεπιτόν σου, ὄν σου σκή... σκή... νουμα».

Θὰ ἐσκίρτησεν, δὲν ἀμφιβάλλω, ἐκ τῆς γλαφυρότητος καὶ ἐκ τῆς εὐφραδείας τοῦ ἐπικηδεῖου ρήτορος ἢ σκιά τοῦ κεκοιμημένου διδασκάλου !... Αἰωνία σας ἡ μνήμη, ἐξυμνούμενοι νεκροί ! Εἶσθε εὐτυχέστεροι τῶν ζώντων διότι σεῖς δὲν . . ἀκούετε !

Μετὰ τὸ θλιβερὸν συμβᾶν ἡ Σοφία ἤρξατο κάπως καὶ περὶ ἄλλα ἔργα, οἰκιακὰ πλέον, ἀσχολουμένη. Ἄλλ' ἡ Μοῖρα ἐδείχθη λίαν ἀπηνής. Τὸν σύζυγον εἴμαρτο ταχέως ν' ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν τελευταίαν κατοικίαν καὶ ἡ πιστὴ σύντροφος. Καὶ οὕτω μένει μόνη πλέον, πτωχὴ καὶ ἐγκαταλελειμμένη, ἡ δυστυχὴς Σοφία. Ἄ, ἐλθσμόνησα· ὄχι μόνη, ἀλλὰ μὲ τὰς γεροντοκόρας Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν !.. Ὄφειλεν ἐντούτοις, νὰ ἐργασθῆ ἐὰν δὲν ἤθελε νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν. Οὐτε ἡ Ἑλληνικὴ ἦτο ἄρτος, οὐτε ἡ Λατινικὴ καμμία *μπριζόλα* . . . Ἡ πατρικὴ κληρονομία ἦτο δυστυχῶς καθ' ὀλοκληρίαν πνευματικὴ, ἀφοῦ συνίστατο εἰς τετράδια σχολίων, τόμους Θουκυδίδου, Ὁρατίου καὶ λοιπῆς χορείας κεκοιμημένων πνευμάτων. Φεῦ ! Ἀποθνήσκων ὁ πατὴρ τῆ ἐκκληροδότησεν ἀντὶ χρημάτων ἢ τοῦλάχιστον μετοχῶν τοῦ Πατριωτικοῦ δανείου, ἀφθόνους . . . συμβουλὰς ! Ὡς πρὸς τὴν μητέρα, ἡ περιουσία ταύτης συνίστατο εἰς τεμαχία τινὰ ἀσπρορροῦχων, οἰκιακῶν πραγμάτων τῶν πρώτων χρόνων τῆς Βασιλείας καὶ μίαν . . . ρόκαν. « Ἡ ἐργασία προφυλάσσει τὴν τιμὴν, σώζει τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ προετοιμάζει τὴν ἡσυχίαν τοῦ βίου » ἐσκέφθη, καὶ ἀμέσως λαβοῦσα συστατικὴν παρὰ τοῦ ἱερέως ἐπιστολὴν κατῶρθωσε, μεταβάσα εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας της — ἣτις ἦτο καὶ τοῦ νομοῦ πρωτεύουσα — νὰ εἰσέλθῃ ὡς παιδαγωγὸς ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ πλουσίου τινος γαιοκτήμονος, τοῦ κ. Πατίστα. Ἡ οἰκογένεια ἅπασα, ἔχουσα ἀρκετὰς συστάσεις περὶ τῆς ἐξόχου τιμιότητος καὶ τῆς σπανίας μορφώσεως τῆς Σοφίας ὑπεδέχθη ταύτην προσηνέστατα, τὰ δὲ παιδιὰ τοῦ κ. Πατίστα, εὐθὺς ἐν ἀρχῇ συμπαθήσαντα τῇ κόρῃ ζωηρὰν ἐξέφραζον χαρὰν διὰ κραυγῶν καὶ πηδημάτων, ἐντὸς δὲ βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος, ἔνεκεν τῆς ἰδιαζούσης ἀγαθότητος αὐτῆς κατέστη τὸ λατρευτὸν εἶδωλον τῶν δύο τέκνων τοῦ φυσιγενήθου κτημα-

τίου, ὅστις ἀπὸ δύο ἐτῶν κατώκει εἰς τὴν ἐξοχὴν. Τὸ πᾶν προεμήνυεν εὐτυχίαν.

Ἄλλ' ὁ κ. Πατίστας, σημειωτέον, εἶχε καὶ ἀδελφὸν νεώτερον κατὰ δεκάδα ἐτῶν, συνοικοῦντα ἀπὸ τῆς ἐφηβικῆς ἔτι ἡλικίας μετ' αὐτοῦ. Ὀνομάζετο οὗτος Αὐγουστίνος, μετρίου ἀναστήματος, σιτόχρους, εὐτραφής, εἰς πλείστα ὁμοιάζων μετὰ τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ του, τοῦ μόνου ἐν τῷ κόσμῳ στενοῦ συγγενοῦς του. Μέλας μύσταξ ἐκάλυπτεν ἐντελῶς τὸ ἄνω χεῖλος, αἱ ἄκραι τοῦ ὀποίου ἐπιμελῶς περιεστραμμέναι ἔτεινον ὀλίγον ἀρειμανίως πρὸς τὰ ἄνω, ὡς δύο καλλιτεχνικαὶ περισπωμέναι. Ἐπὶ τοῦ στήθους ἔλαμπε πάντοτε, ἐορτῆς τε καὶ καθημερινῆς, χονδρὴ, ὡς δούλου, ἄλυσσις ὠρολογίου πλατύτατη δὲ παραλλή περισκελῆς ἐκυμαίνετο ἐπὶ τῶν βραχίων ποδῶν του. Καθ' ὅλα ἦτο κάλλιστος· ὑπὸ ἔποψιν ὅμως ἀναπτύξεως ἦτο ἀναμφιβόλως πολὺ ἀμαθέστερος καὶ ἀμβλινούστερος τοῦ νεαροῦ ἐκείνου φοιτητοῦ ὅστις πανηγυρικῶς πρὸ ἑνὸς ἔτους εἶχεν ἀπορριφθῆ ὑπὸ τοῦ μακαρίτου πατρὸς τῆς Σοφίας. Ὁ κ. Αὐγουστίνος μόλις εἶχε διακούσῃ τὰ πρῶτα τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου μαθήματα. Καὶ τοῦτο, διότι ἐκ νεαρωτάτης ἡλικίας αἰσθανόμενος ἀκατανίκητον κλίσιν πρὸς τὰς γεωργικὰς ἐνασχολήσεις, ταχέως δὲ θανόντος τοῦ πατρὸς του ὅστις διηύθυνε τὰ κτήματά των, ἠναγκάσθη ἐνωρίς νὰ ἐπιδοθῆ εἰς γεωπονικὰ ἔργα, εἰς ἃ ἄλλως μεγάλην εὐρίσκειν εὐχαρίστησιν. Ἐκτὸς τούτου, ὁ ἀδελφὸς του εἶχεν σπουδάζῃ ἰατρὸς· ὥστε ἡ τύχη τῶν κτημάτων θὰ ἦτο προβληματικὴ, ἐὰν καὶ ὁ νεώτερος υἱὸς τὴν αὐτὴν ἐτρέπετο ὁδόν, χάνων τὸν καιρὸν τοῦ εἰς τὰ καφφενεῖα καὶ τὰ Clubs τῶν Ἀθηνῶν πρὸς... εὐρύτεραν σπουδὴν! Ἡ ἐκλογὴ αὐτῆ τοῦ σταδίου δὲν ἦτο κακὴ· μόνον ἐλάττωμα εἶχεν αὐτῆ τοῦτο· ὅτι μὴ ἐξελθὼν ποτὲ ὁ κ. Αὐγουστίνος τῶν ὀρίων τῆς ἐπαρχίας του—ἡ σιδηροδρομικὴ συγκοινωνία τότε δὲν εἶχεν, ὡς σήμερον, ἀναπτυχθῆ—κατ' ἀνάγκην ἐγνώριζεν ὅ,τι εἶχε μάθη εἰς τὴν α'. τοῦ Ἑλληνικοῦ.

Ἐπεσάται εἰς τὰ κτήματα τὰ τε ἰδικά του καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, ὅστις συχνὰ πυκνὰ ἀπουσίαζεν εἰς τὴν πόλιν ἐνεκεν τῶν ἰατρικῶν του ἐπισκεψέων καὶ ἄλλων ἀσχολιῶν. Ὁ μονότονος οὗτος καὶ ἡσυχος τῆς ἐξοχῆς βίος δὲν εἶχε μὲν ἀποκαλύψει εἰς τὴν διάνοιάν του τοὺς εὐρεῖς ὀρίζοντας τοῦ ἐπιστητοῦ, ἀλλὰ καὶ δὲν εἶχε δηλητηριασθῆ ἡ καρδιά αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἰὸν τῶν ποικίλων παθῶν ἄτινα ἀναπτύσσει ἢ ἐν ταῖς μεγαλόπολεσι ζωῇ καὶ ἢ τοῦ νοῦς πολυπράγμων δράσις. Οὐδὲν ὅμως ἐπιμένως παράδοξον θὰ φανῆ ἂν ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις ἵκανον ὑπελείπετο τῆς σωματικῆς· ἦτο ἐν τούτοις ἀξιόλογος ἄνθρωπος καὶ, ὡς θ' ἀποδειχθῆ κατωτέρω, λίαν εὐαίσθητος.

Ἡ εἰσοδος τῆς Σοφίας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἰατροῦ ἐσημείωσε νέαν περίοδον τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου των. Τὰ δύο χαριέστατα τέκνα του, κόρη καὶ ἄρρεν, ἡλικίας 5 καὶ 3 ἐτῶν, ἔτυχον ἀληθῶς ἀνεκτιμήτου παιδαγωγοῦ. Πόσα θὰ ἐμάνθανον, οἶαν ἀνατροφὴν Ἑλληνικὴν—πράγμα σπανιώτατον δι' ἡμᾶς τοὺς Ἑλληνας—θὰ ἐλάβανον, οἶον ὑπογραμμὸν ἠθικῆς θὰ εἶχον! Ἡ πρώτη συνάντησις ἐν τούτοις τοῦ κ. Αὐγουστίνου καὶ τῆς Σοφίας ὑπῆρξε τόσοσ παραδόξος, ὥστε μᾶς ἐπιβάλλεται νὰ παρακολουθῶμεν τὰς περιπετείας ἀμφοτέρων, διότι ἀμφοτέροι ἦσαν νέοι καὶ... ἄγαμοι. Περιττὸν νὰ εἴπωμεν πόσον ἀμφοτέρων εἰλικύσθη ἡ περιέργεια, ἀφοῦ ἡ πρώτη μάλιστα ἐντύπωσις εἶναι πάντοτε ἡ μεγαλειτέρα.

Ὁ κ. Αὐγουστίνος μὴ γνωρίζων, ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀκριβῶς θὰ ἤρχετο ἡ παιδαγωγός, ἐπανήρχετο ἐκ τοῦ ἀπώτερου κτήματος περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου καταλασπωμένος, —διότι ὄλην σχεδὸν τὴν ἡμέραν κατέπιπτεν ψιλὴ βροχὴ,— καὶ συρίζων τραγοῦδι τι χωρικόν, κατὰ τὴν συνήθειάν του.

Ἡ Σοφία πρὸ ἡμισείας ὥρας εἶχεν ἀφικθῆ, μετὰ τὰς πρῶτας δὲ ἐμιλίας, ἐνεκεν ζάλης ἐκ τοῦ ταξιδίου ἀπῆρχετο, ζητήσασα ἀδειαν, εἰς τὸ δι' αὐτὴν ὀρισθὲν δωμάτιον, ἀρκετὰ ἠῦτρεπισμένον, κείμενον δ' ἀκριβῶς, ἄνωθεν τοῦ κήπου. Εἰς λόγος ἵνα ἐπὶ πλέον ἢ εὐχαριστημένη ἡ μέλλουσα ἔνοικος. Ἄλλ' ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν κατήρχετο εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἰδοὺ εἰσέρχεται ὁ κ. Αὐγουστίνος, κραυγάζων:

«Χωρὶς καμμιά αἰτία!» Προφανῶς ἦτο τὸ τέλος τοῦ γνωστοῦ διστίχου:

«Δὲν εἶνε κρῖμα κ' ἄδικον, δὲν εἶνε ἀμαρτία
Νὰ τυραννιοῦνται θεοὶ ψυχῆς, χωρὶς καμμιά αἰτία;»

Ἡ ἐκπληξὶς ἀμφοτέρων διὰ τὸ ἀπρόοπτον ὑπῆρξεν οὐ σμικρά. Ἡ μὲν ἠγγόνει ὅτι ὁ ἰατρὸς εἶχεν ἀδελφὸν συγκατακοῦντα, ὁ δὲ, ὅτι εἶχε προστεθῆ τόσοσ ταχέως εἰς ἔτι συνοικος, καὶ μάλιστα θῆλυς. Ὁ κ. Αὐγουστίνος δειλός, ὡς πρωτόπειρος, πρὸ τῆς καλλιβλεφάρου νεάνιδος ἴσταται πάραυτα καὶ ἐξάγει μετὰ προσηνεῖας τὸν πῖλον του σιωπῶν. Ἡ Σοφία ὅμως πλέον ζωηρὰ καὶ κοινωνικωτέρα, τὸν καλησπερίζει πρῶτῃ μετὰ θεληκτικοῦ μειδιάματος, ἀφοῦ εἶδε τόσοσ εὐγενῶς φερόμενον τὸν ξένον.

Αὐγουστίνος (θέτων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸν πῖλον). Μὲ συγχωρεῖτε... εἶθε τῶν ἀνεψιῶν μου ἡ πνευματικὴ μήτηρ...

Σοφία (σχεδὸν γελῶσα). Μάλιστα· ὄχι δηλαδὴ μήτηρ, ἀλλὰ μᾶλλον τροφός...

Αὐγουστίνος (καθ' ἑαυτόν). Μπᾶ! Διόκολε! Τροφός μου φαίνεται θὰ πῆ παραμᾶνα· ἀλλὰ μεῖς με παραμᾶνα δὲν θέλομε. (Πρὸς τὴν Σοφίαν, ἀνησυχούσαν, διὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ εὐτραφοῦς κυρίου κατελημμένην διόδον. (Λαμβάνων θάρρος). Ἐξηγηθῆτε, παρακαλῶ. (Μειλιχιῶς). Μήπως εἶθε ἡ κουβερνάντα ποῦ παρηγγείλαμε;....

Σοφία. Μάλιστα, κύριε...

Αὐγουστίνος. Πῶς τὸ ἐνόησα! λὲς κ' εἶμαι μάντις!...

Ἄ, χωρὶς νὰ σᾶς κολακεύσω, ἡ φυσιογνωμία σας πολὺ ὁμοιάζει μετὸ ἐπάγγελμά σας. Δεσποινίς... (Τρυφερῶς) Σοφία παρακαλῶ;

Σοφία. Μάλιστα, κύριε...

Αὐγουστίνος. (Καθ' ἑαυτόν). Ταιριαστὸ ὄνομα διὰ κουβερνάντα. (Ἡχηρῶς) χαίρω πολὺ, χαίρω... Λοιπὸν ἤθελα νὰ σᾶς εἴπω, θὰ μείνητε πολὺ εὐχαριστημένη ἀπὸ ὅλους ἐδῶ μέσα... Σᾶς ἐγκυοῦμαι...

Σοφία. Νὰ μὴ σᾶς ἐμποδίζω ὁμῶς καὶ μάλιστα βρεγμένον... Καὶ διὰ ταχείας κινήσεως ἔλυσε τὴν πολιορκίαν.

Ἡ ἐγκύησις δὲν ἐγέννησε ποσῶς ἐκτίμησιν παρὰ τῆ Σοφίας, ὅπως ἡ πρὸς τὴν κουβερνάνταν κουβέντα δὲν ἐκυβερνήθη ποσῶς ὑπὸ τῆς λογικῆς. Τὰ πρῶτα, βλέπετε, συμπτώματα τῆς γνωριμίας, ὑπῆρξαν πολὺ κοινὰ καὶ... ἀνόητα.

Ἐν τούτοις, ὅσῳ παρήρχοντο αἱ ἡμέραι, τόσῳ δριμυτέρας ὕφιστατο ὁ κ. Αὐγουστίνος τὰς ψυχικὰς συγκινήσεις. Φύσει δὲ ὢν εὐεπίφορος εἰς τὰ ἄτακτα σμικρῆματα τῆς καρδίας καὶ συνειθισμένος νὰ διατίθεται πάραυτα οικειῶς πρὸς πᾶν τὸ προκαλοῦν θαυμασμὸν ἢ ἀγάπην, οὐδόλως παράδοξον ἂν ἡ εὐβλέφαρος καὶ ροδοπάρειος Σοφία—τὰ ἐπιθετα ταῦτα δυνάμεθα ἀφόβως καὶ εἰλικρινῶς νὰ λέγωμεν, ἀφ' οὗ ὁ πατὴρ ἀπέθανεν—ὑπῆρξε διὰ τὸν κ. Αὐγουστίνον τὸ μόνον ἀντικείμενον... τοῦ ὑποκειμένου του. Συμπαθειῶν δηλονότι καὶ ἀπειρῶν περιποιήσεων. Ἄλλ' ὅσῳ ὠκύπους χρόνος διέβαινε, τοσοῦτῳ αὐτῆ καθίστατο τὸ ἐκκεντρικὸν κέντρον τῶν σκέψεων καὶ πόθων ἐκείνου, κέντρον ἀρκούντως κεντοῦν τὸν εὐαίσθητον ἐκείνον σπόγγον, εἰς τὸν ὀπίον τόσοσ εὐκόλως εἰσχωρεῖ ὁ αἰμόρραντος ἔρωσ, ἀλλὰ καὶ ἐπίσης εὐχερῶς ἐκτοπίζεται, ὅταν ὁ ἐλαστικὸς οὗτος σπόγγος πιέζεται ὑπὸ τῆς ἀνίας καὶ τῆς φορτικότητος. Ὁ κ. Αὐγουστίνος εὐρεθεὶς ἀπροπαράσκευος πρὸ τοιαύτης ραδιῆς ὠραιότητος, οἶα ἐφηπλοῦτο ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς Σοφίας, περιττὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι ὑπῆρξεν ἐκδοτος εἰς παντοίας φιλοφρονήσεις, ἐνίοτε μέχρι κωμικῶν τρυφερολογιῶν παρεκτρεπόμενος. Ἀλλὰ μὴ τάχα, ὑπέικων εἰς τὸ ριζοβολῆσαν ἐν τῇ καρδίᾳ του αἰσθημα, δὲν ἦτο δεικατολογημένος; Ἦτο τοῦ δυστυχοῦς ὁ πρῶτος ἔρωσ! Ὁ πρῶτος!

(Ἐπεταί συνέχεια).

Αἶκ.

5. ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΓΚΑΛΑΣ ΤΟΥ ΜΟΡΦΕΩΣ

(Συνέχεια· Ἴδε προηγούμενον φύλλον).

V

Όταν τις ἐράται μιλικρινῶς, ἐπιμόνως, ὄσφ μετρίας διανοητικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἂν ἔτυχεν, ὅσον σκληρῶς ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ ἂν ἠδικήθη, παντοῖα καὶ πονηρότατα μηχανᾶται ἵνα τοῦ περιποθήτου σκοποῦ ἐπιτύχῃ: νὰ εὐρίσκηται ὡς οἶον τε συχνότερον παρὰ τὰ στήθη τῆς ἐκλεκτῆς τῆς πολυτλήμωνος καρδίας του. Ὁ νοῦς καθίσταται τότε ἐφευρετικὸς ἐν τῇ ἐκδηλώσει τῶν ἐνδομύχων αἰσθημάτων, ἢ δὲ γλῶσσα ἀποβάλλουσα πάντα καὶ ἐκ γενετῆς ἔτι δεσμὸν, ἀφίεται ἐλευθέρως καὶ ἐνθουσιώδης ἐν τῷ κατηφόρῳ τῆς εὐγλωττίας, συμπαρασύρουσα καὶ αὐτὴν τὴν ἀνοησίαν. Ὁ Αὐγουστίνος, ὁ κοινὸς οὗτος ἄνθρωπος, πῶς ἦτο δυνατόν ν' ἀποτελέσῃ ἐξαίρεσιν τοῦ κοινοῦ τούτου καὶ γενικοῦ κανόνος! Πάσης ὅθεν ἐδράττετο εὐκαιρίας ἵνα, ἐξωτερικῶν τὰ κατακλύζοντα τὴν καρδίαν του αἰσθήματα, ἴδη ὑποφώσκουσιν τὴν ἐλπίδα τῆς πληρώσεως τοῦ μόνου φλογεροῦ ὄνειρου του, τὸ ὅποιον ἡμέρας καὶ νυκτὸς κατεῖχεν ἐξ ὀλοκλήρου τὸ πνεῦμά του. Ἀφοῦ μίαν ἡμέραν — καὶ ἀπληθυσίαν ἔκτοτε τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο μεταξὺ τῶν ἐργατῶν — ἐν τοῖς κτήμασιν εὐρισκόμενος, ἀντὶ νὰ φωνάξῃ ἐργάτην τινὰ διὰ τοῦ ὀνόματός του, τὸν ἐκάλεσε γεγονυῖα τῇ φωνῇ «Σοφίαν»! Καὶ ἐπειδὴ ἡ γλῶσσα ἀμαρτάνουσα τάληθ' ἔλεγε, ἐσχηματίσθη γενικὴ πεποιθήσις, ὅτι δὲν θὰ παρήρχετο πολὺς χρόνος καὶ θὰ ἐπανηγύριζε τοὺς γάμους του μετ' ἐκείνης, ἥς τὸ ὄνομα δὲν ἀπεχωρίζετο τῶν χειλέων του, οὐδ' ἐν ταῖς πεζοτέραις τῶν ἀσχολιῶν. Ὡ, πόσον ἠγάλλετο ὁ ἀτυχῆς ἐν ταῖς μετὰ τῆς μελανοφθάλμου καὶ εὐπετοῦς Σοφίας ἀναστραφαῖς, αἵτινες εἶχον μὲν ἀρχήν, δὲν εἶχον ὅμως καὶ τέλος. Ποσάκις δὲν ἐκρέματο ἀπὸ τῶν χειλέων της καὶ ὅταν ἀκόμη ταῦτα προέφερον γραμματικούς κανόνας — ὦ θεοί! — καὶ ὅταν πικρὰς ἐπιπλήξεις ἐξηκόντιζον πρὸς τοὺς μικροὺς ἀνεψιούς του, ὡσάκις οὗτοι ὑπὲρ τὸ δέον ἠτάκτουσαν! Ποσάκις πλησιάζων αὐτὴν καὶ σχεδὸν ἀπτόμενος τῆς λεπτῆς ἐσθῆτος της δὲν ἠσθάνετο τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματός του διαλείπουσαν, ἀνθισταμένην εἰς τὴν κανονικὴν λειτουργίαν, ποσάκις δὲν ἐξήρτησε αὐτὴν τὴν ἐν τῷ μέλλοντι ὑπαρξίν του ἐκ τῆς παρουσίας καὶ μόνης τῆς ἐξ Οὐρανοῦ θραπέτιδος! Καὶ ἦτο τόση ἡ ἀγάπη, ἥτις ἐπλημμύρει τὰ

στήθη του, ὥστε καὶ τὴν πρὸς τὰ τέκνα τοῦ ἀδελφοῦ του στοργὴν ἐπολλαπλασίασε, διότι τὰ ἠγάπα καὶ ἡ Σοφία καὶ πλέον ἢ ἀπαξ τὰ νύτυχσε, διότι δὲν ἀπεχωρίζοντο ἐκείνης.

Μεταξὺ τῶν εὐκαιριῶν ἃς δὲν παρέλειπεν ἵνα ἐπωφεληταὶ ἦν καὶ ἡ παράδοσις τῶν ἐσπερινῶν μαθημάτων πρὸς τοὺς ἀνεψιούς του. Ταῦτα ἐκρίθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Αὐγουστίνου ὡς ἀρμοδιώτερα ἵνα συντριβῇ ἡ φαινομενικὴ τοῦλάχιστον τῆς Σοφίας ἀδιαφορία, ἥτις τὸν ἐσπάραττεν. Ἄλλως τε δι' αὐτόν, μόλις περατώσαντα μετ' ἀγῶνας τὴν α' τάξιν τοῦ ἐλληνικοῦ καὶ . . . ἐρῶντα, δὲν ἔπρεπε νὰ παρέρχεται ἄκαρπος καὶ αὐτὴ ἡ ὥρα τῶν παραδόσεων. Πρὸς τοῦτο ἐξέφρασεν εἰς τὴν Σοφίαν τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν του ὅπως τελειοποιηθῇ ἢ μᾶλλον ἐκμάθῃ τὴν γλῶσσαν τοῦ Ἑεροφῶντος καὶ Πλουτάρχου. — Ὡ μακαρία τοῦ ἀειμνήστου Γραμματικά σκιά! Εὐφράνθητι! — Ἐπροτίμησε δὲ ὁ πονηρὸς τὸ μάθημα τῶν Ἑλληνικῶν, διότι συνέπιπτε καθ' ὥρας ἐσπερινὰς, ὅτε ἠδύνατο νὰ ἐξυπηρετῇ τοὺς πόθους τῆς καρδίας του ἀνετώτερον καὶ ἀσφαλέστερον, ἐν τῇ μετὰ τῶν βλεμμάτων ἐκείνης συναντήσῃ, ἀποφεύγων ἅμα τὰ τῶν ἀνεψιῶν του, ἰδίως τοῦ ἄρρενος, ὄντος ἀληθοῦς «enfant terrible». Διὸ καὶ πάντοτε ἐφρόντιζε ν' ἀποκρύπτεται ἀπ' αὐτοῦ, γινώσκων πόσον πολλὰκις ἡ παιδικὴ ἀφέλεια εἶνε ἐπικινδυνωδέστερα τῆς τῶν μεγάλων πονηρίας. Ἄλλ' ἃς μὴ τὸν ἀδικῶμεν. Ἴσως διὰ τοῦ μέσου τούτου ὁ κ. Αὐγουστίνος ἐπεθύμει ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς του, ἂν μὴ τῆς συνειδήσεως, ν' ἀρύεται καὶ γνώσεις πολυτίμους περὶ διαφόρων ζητημάτων, καίτοι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἡ πρὸς κατανόησιν τῶν γραμματικῶν κανόνων ἢ σύνθεσιν θεμάτων προσοχὴ του δὲν ἦτο ποσῶς ἐπαρκής, οὐδ' ὅτι, ὡσάκις προσέφεροντο ὡς ἐν παραδείγματι αἱ λέξεις: «καρδία», «στοργή», «αἰσθημα», «ἀγάπῳ», «λατρεία» καὶ τὰ τούτοις προσόμοια, δὲν ἄφινεν ὑπόκωφον στοναχὴν!

Τὰ πράγματα, δηλ. τὰ αἰσθήματα, θὰ ἔβαινον τὴν ὁμαλὴν ὁδόν, ἂν μὴ ὁ κ. Αὐγουστίνος ἐκοσμίετο μεταξὺ τῶν τόσων προτερημάτων του καὶ ὑπὸ τινος μειονεκτήματος. Καὶ τὸ μειονέκτημα τοῦτο, ὅπερ ἀνυπολογίστως βλάπτει ἐν τῷ ἔρωτι, ἦτο ἡ ἀκατάσχετος ἀνυπομονησία του. Δὲν ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἱκανὸν ν' ἀντίσχη ἐπὶ πλέον εἰς τὰς δριμείας καὶ ἀμειλίκτους πρόσβολας τοῦ φαρετροφόρου υἱοῦ τῆς Κύπριδος. Καὶ ἐπεθύμησε νὰ ἐξέλθῃ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης ἀμφιβολίας, ἐν ἣ κυμαίνεται ἡ ψυχὴ εὐρισκόμενη πρὸ τοῦ ἀγνώστου καὶ δὴ πρὸ τοῦ ζητήματος, ἵαν θὰ ἐχόρευε μετ' αὐτῆς τὸν περιπόθητον τοῦ Ἡσαίου χορὸν ἢ ἂν ἐπέπρωτο νὰ χάνεται εἰς ὄνειρα καὶ ὑπολογισμοὺς χωρὶς . . . τὴν ξενοδόχον. Ποιητῆς δὲν ἦτο ὁ κ. Αὐγουστίνος ἵνα ἐνασμενίζετο εἰς φαντασιοληξίας. Ἀπῆται θετικόν τι, βέβαιον. Ταχέως ὅθεν ἡ ἡμέρα τῆς ὑπερτάτης κρίσεως ἐφθασε. Πλήρης προοιωνίζετο καρδιακὴ Ἀραγέρρησι!

Ἡ ἔκρηξις ἐν τῇ καρδίᾳ του ἀνεμένετο ἐν συγκινήσει ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν. Τί εὐτυχῆς ὁ κ. Αὐγουστίνος ἀποδυόμενος εἰς ἀγῶνα, οὐ τὴν ἐκβασιν προεμάντευεν ἀσφαλῶς! διότι πάντοτε σχεδὸν εἰς κόρην πτωχὴν καὶ δὴ ἀπροστάτευτον, ἀνὴρ ἐλεύθερος πάντῶς βάρους — ἦτοι γυναικός, βάρους γὰρ αἰεὶ ἐπίμοχθον καὶ δυσπαλάλακτον — ἀρκούντως δ' εὐκατάστατος, εἶνε τύχη ἢν οἰαδῆποτε πάντως θὰ ἐξήλευεν, αὐτὴ μάλιστα, ἢ μηδέποτε γνωρίσασα ζηλείαν καὶ φθόνον, τὰς δύο ταύτας βδέλλας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, οὐ μὴν ἀλλὰ — ἀειμνηστε Γραμματικά — καὶ τοῦ σώματος.

Καὶ ὅμως, ὡσανεὶ ἀπαίσιον τι προαίσθημα ἐπέζε τὴν καρδίαν τοῦ κ. Αὐγουστίνου, αἰωνίως ἀμφέβαλλε καὶ ἐστενοχωρεῖτο. Ἐφοβείτο πολὺ τὰς περιστάσεις. Μήπως μία βροχὴ δὲν κατέχωσεν ἐν τῇ ἰλίῳ καὶ δὲν ἐξεσφενδόνθησεν εἰς ἔρημον νῆσον τὸν κοσμοκράτορα Γαλάτην; μία ἰδιοτροπία, μία πρόληψις, μία ἀπρόσεκτος κίνησις τῆς χειρὸς του, εἰς ἀσυνείδητος μορφασμός, ἐν τι ἐλάχιστον δὲν ἠδύνατο νὰ σβέσῃ τὴν στυλθηδόνα τοῦ ὄνειρου του, νὰ κλονίσῃ τὴν πίστιν τοῦ πνεύματός της; Ἐν τούτοις, ἃς μὴ προκαταλάβωμεν τὰ πράγματα. Αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ εἶνε ἱκανὰ νὰ μᾶς διδάξωσιν. Ἐβασίλευεν θερμὸς ὁ πάτρων τοῦ ἐρῶντος Αὐγουστος· ἡ ὥρα ἦν «περὶ λύχνων ἀφᾶς» — εὐφράνθητι ψυχὴ τοῦ Γραμ-

μάτια, τριζάτε ἐκ χαρᾶς ὃ σκωληκόβρωτα ὄστα! — ὁ δὲ κ. Αὐγουστίνος ἐπλανᾶτο ἀπὸ τῆς μεσημβρίας παρὰ τὰς ἀφορήτως καυστικὰς ἀκτίνας τοῦ στρογγυλοῦ Ἡλίου ἀνά τοὺς ἰδίους ἀγρούς· διετέλει ἀπὸ ὠρῶν ἐν ὑπερευαισθητικῇ παραζάλῃ, σκεπτόμενος, βλασφημιῶν, ρεμβάζων, ὀργιζόμενος· τὸ βῆμα του ἦτο ἀτακτον, ἡ χεὶρ του σπασμωδικῶς ἐκινεῖτο. Ὅτε μὲν ἐκάθητο ὑπὸ τὴν σώτειραν σκιάν πυκνοφύλλου δρυός, ὅτε δ' αἴφνης ἠγείρετο καὶ διασκελιζὼν τὰς γαίας, ἔτυπεν ἀποτόμως διὰ τῆς σεβασμίας ράβδου του τοὺς κορυμμοὺς τῶν δένδρων, ἅτινα ὕψουν ποῦ καὶ που τὰς πολυκλάδους κορυφὰς των, οἰνοὶ ἀναμένων τὴν ἐκείθεν ἀπόφασιν μαντείας τινος, ὡς νὰ μὴ εἶχον παρέλθῃ τρισχίλια ἔτη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐνεφανίζοντο αἱ Δρυάδες νύμφαι, αἱ Ναιάδες καὶ ὄλος ὁ πολυθέλητος ἐκεῖνος κόσμος τῶν παρθένων, ἃς σωρηδὸν ἐγέννα ἡ ζωηρὰ καὶ ἀχαλίνωτος τῶν ἀειμνήστων προγόνων φαντασία.

— Θὰ τὴν ζητήσω, ἄνευ ἀναβολῆς καὶ συντόμως, ἐμονολόγει. Ἄ, ἃς λέγει ἡ προκομμένη ἡ νύμφη μου ὅτι εἶμαι τρελλὸς καὶ ὅτι κἀνὼ γιὰ τὴν Σοφία σὰν μικρὸ παιδί. Νομίζει ὅτι δὲν ἤκουσα τίποτε, μὰ καὶ ἡ πόρτες ἔχουν αὐτιά, τὰ αὐτιά τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἡ κλειδαριὲς τρύπες γιὰ τὰ μάτια! Ἐνθυμοῦμαι τὰς λέξεις της καὶ ἀνατριχιάζω! «Ἡ Σοφία, ἔλεγε μὲ θυμὸ εἰς τὸν ἀδελφὸ μου, ἔχει διαμαντένιον χαρακτῆρα· ἀλλ' ἡ ὀξυδέρκειά μου διέγνωσεν, ἐνόχους προσπαθείας τοῦ ἀδελφοῦ σου...» Ἄ, κυνηγᾷ ἡ μαϊμού κληρονομία καὶ φοβεῖται μὴ διὰ τοῦ γάμου μου στερηθῇ τῆς σουφροποιήσεως τῶν κτημάτων μου... Μὰ ἔνοια της, δὲν θὰ τῆς γίνῃ αὐτὴ ἡ χάρις... Ποτέ! Τώρα, νὰ αὐτὴ τῆ στιγμῇ, θὰ ὑπάγω εἰς τὴν Σοφίαν καὶ θὰ τῆς ἐξομολογηθῶ τί καμίνι κρύβει τὸ στῆθος αὐτό. Καὶ τότε, κυρία Πατίστα μὲ τὰς πολλὰς προσδοκίας καὶ τὴν πολλὴν μοχθηρίαν, βλέπομεν... Ἄλλὰ — διαλομμένη πρόθεσις, ἣτις ὅλας τὰς προθέσεις καὶ ἐπιθυμίας τοῦ ἀνθρώπου ματαιοῖς ἀμειλίχως — ἂν τὰ φέρῃ ὁ διάβολος ζερβά, τότε; Θὰ γίνω... μισάνθρωπος! Ἄχ! Πόσον θὰ εὐτυχῶ, τὰ δένδρα καὶ τὰ βουνά, «δρυμοὺς καὶ νάπας, κλεισιωρίας καὶ φάραγγας» — ἀναμφιβόλως τὰς λέξεις ταύτας θὰ συνήντησε προσφάτως ἐν τῷ ἔλλ. θέματι — τὸν μικροσκοπικώτερον λίθον· αὐτὰ τοῦλάχιστον δὲν αἰσθάνονται, ὡς, δὲν ἔχουν ἀνάγκη νὰ γίνουιν μισάνθρωπα... Θὰ τὴν ζητήσω, θὰ τῆς προσπέσω, θὰ... θὰ... ἀλλὰ θὰ... τὴν πάρω. Τί ὠραῖον ποῦ μοῦ φαίνεται τώρα τὸ ἀλλὰ. Δύο γράμματα εἶνε καὶ ὁμως σχηματίζουν μιά τόσο κομψή, τόσῳ γλυκερὰ λέξι!...»

Καὶ οὕτω διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ταύτης, ἣν οὐδὲν θὰ ἴσχυε ν' ἀποτρέψῃ, ἐπῆλθεν ἀνακωχὴ εἰς τοὺς ἐλεγειακοὺς ἰαλέμους του, ἀμέσως δὲ τότε διευθύνεται πρὸς τὴν οἰκίαν. Ταχύτατα ἀνέρχεται τὴν κλίμακα, στρέφει δεξιᾶ καὶ ἴσταται πρὸς στιγμὴν. Ἦτο ἀκριβῶς ἐμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ δωματίου τῆς γλυκυτάτης Σοφίας του. Ἡ σκέψις ὅτι ἀπεριστρόφως θὰ ἐξομολογεῖτο, ἐν τῷ παρθενικῷ ἐκείνῳ τεμένει ἐν ᾧ τὸ πρῶτον εἰσῆρχετο, τόσῳ μέγα μυστικόν, ὅτι θὰ ἐρρίπτετο διὰ παντός ὁ κύβος τῆς ζωῆς ἢ τῆς μισανθρωπίας, τὸν ἔκαμε νὰ ἀποσύρῃ τὴν χεῖρα ἀπὸ τῆς στρόφιγγος. Αἰσθανόμενος τὰς συνέπειας τῆς πράξεώς του, συσχετίζων τὸ παρελθὸν καὶ τὰς φαντασιοπληξίας του πρὸς ἐνδεχομένην ἀποτυχίαν, κατελήφθη εἰκότως ὑπὸ σφοδρῶν παλμῶν, ὑπὸ φοβερὰς ταλαντεύσεως. Ὁ Βεζούβιος ἐπρόκειτο νὰ ἐκραγῇ· αἱ ὀδυνῆραι βλάσανοι θὰ μετεδίδοντο τέλος διὰ τῆς φωνῆς του· θὰ ἀπελυτροῦτο ἐὰν εὕρισκεν ἀπήχησιν ἢ αἰτησίς του ἐν τῷ στόματι ἐκείνης, ὡς ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει, θὰ προέβαιεν εἰς ἀπονενομημένην τινα πράξιν, καίτοι ἀμφιβόλων ἂν τοιαύτη σκέψις θὰ ἐνισχυέτο παρ' αὐτῷ, διότι τότε αἱ αὐτοκτονίαι, σὰς βεβαιῶν, δὲν ἦσαν καθόλου, ὡς σήμερον, τοῦ *συρμού!*

— Ἐμπρός, τῷ ἐψιθύρισε μυστικῇ τις φωνή, θάρρος Αὐγουστίνε! Καὶ... εἰς τὴν πρώτην στροφήν τοῦ κλειθροῦ ἢ θύρα ἐνέδωκεν. Ἐτριξεν ὀλίγον καὶ ἡ στροφή ἐκείνη, στροφή ἐμμελής, τί νὰ ἦτο τάχα; Ἐπικήδειος ἢ ἐπιθαλάμιος; Μᾶλλον τὸ δεύτερον, ἀφοῦ ἡ θύρα ἀνῆκεν εἰς θάλαμον.

Περисκοπεῖ δι' ἀνησυχὸν βλέμματος ἅπαν τὸ δωμάτιον,

ἀλλ' οὐδαμοῦ συναντᾷ τὸν ἀστέρα τοῦ μέλλοντός του. Ἐπλησίασεν οὐχ ἤττον εἰς τὴν τράπεζαν, κειμένην ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου ἐκ περιεργίας καὶ τοῦ πόθου ἵνα συναντήσῃ ἀντικείμενόν τι ἀνῆκον ἐκείνη — εἰς λόγος δι' αὐτὸν ἵνα χιλιάκις τὸ ἀσπασθῇ — εὐθὺς δὲ προσέβαλλε τοὺς ὀφθαλμοὺς του χάρτης ἐπιστολικὸς φέρων ἀποτετυπωμένον τὸν χαρακτῆρα τῆς γραφῆς της. Τοῦτο ἤρκεσεν ἵνα τὸν ἀναγνώσῃ, τρέμων ἐκ συγκινήσεως, δακρύων ἐκ χαρᾶς.

— Πόσον σοφὰς καὶ ὠραίας ιδέας θὰ ἐκφράζῃ εἰς τὸ τιποτένιο αὐτὸ χαρτί ὁ σοφὸς ἄγγελός μου! εἶπε καθ' ἑαυτὸν μειδιῶν ἐξ ἠδονῆς.

Ἦτο ὄντως ἐπιστολή, ἡμιτελής, ἀρχομένη διὰ τῶν λέξεων: «Ἀκριβὴ μου Λευοῦλα!»

— Ἄ, μὲ τί αἰσθημα, τί τρυφερὰ ποῦ γράφει τὸ διαβολοκορίτσι! λὲς καὶ βγαίνουιν αἱ λέξεις μὲς ἀπὸ τὰ λευκὰ φύλλα τῆς καρδιάς της. Ἄχ, ἀγάπη μου, τρυγόνα μου, μὲ μελάνι γράφεις ἢ μὲ μέλι; Καὶ πράγματι· ἐὰν ἔξῃ ὁ ἀείμνηστος Γραμματικὸς ποῦ θὰ ἐτόλμα νὰ γράψῃ οὕτω χυδαῖστί! θὰ ἔγραφεν ἴσως: «Ἐν φιλαίς περιπόθητος καὶ φιλιτάτη φίλη» ἢ ἄλλο τι... Ἑλληνικώτερον πάντοτε. Ἐνῷ τώρα ἡ ἐλευθερία τῆ παρῆχει πλειότερον αἰσθημα.

Ἄρχεται τῆς ἀναγνώσεως ἀπροσκόπτως. «Ἡ γραφὴ της εἶνε ὅπως καὶ ὁ χαρακτῆρ της» ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν. Τί ὠραῖο ποῦ ἀναγινώσκει. «Καθαρὰ-καθαρὰ γεγραμμένη, ὀλοστρόγγυλα τὰ γράμματα, μεγάλα...»

Αἴφνης τὴν ἀπρόσκοπον ἀνάγνωσιν ἀνακόπτει βαθεῖα ἔκπληξις. Αἰσθάνεται ἑαυτὸν καταρρέοντα. Κρύος ἰδρῶς ἀναβλύζει καὶ ἀφθόνως τὸν λούει. Ἐὰν δὲν ἐπρολάμβανε μηχανικῶς νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς τραπέζης διὰ τῆς χειρὸς, ἀναμφιβόλως θὰ ἐκρημνίζετο ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ πανηγυρικοῦ, ὃν πρὸ τινων δευτερολέπτων ἐξεφώνει.

— Τί βλέπω, καλέ, τί ἀναγινώσκω; Κοιμοῦμαι, ὄνειρευομαι; Νὰ τὸ πιστεύσω; εἶνε δυνατόν; ἀνέκραζεν ὡς ἐν ὄνειρῳ. Τοιαύτην προδοσίαν ἢ Σοφία; Αὐτή; τὸ σεμνόν, τὸ σοφὸ κορίτσι, ν' ἀπαρνήται τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς της; νὰ περιφρονῇ τὴν σεμνότητα; νὰ ὑβρίζῃ τὴν οἰκογένειάν μας; ἐμὲ, ὅστις λαχταρίζω διὰ τὴν ἀγάπην της; Αὐτή; τὸ ἡλιθία;

Καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ἐφ' ὃν ἐλαμπύριζε τὸ μικρότερον ἴσως τῶν δακρύων, ὅσα ποτὲ ὕψανον τοὺς ὀφθαλμοὺς του. Καὶ ἐξηκολούθει ὁ δυστυχὴς ἐρωτῶν, καὶ ἐὰν ἤθελον πρὸς στιγμὴν νὰ φανῶ πιστὸς χρονογράφος, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἤκουον δριμείας τὰς διαμαρτυρίας ἐκ μέρους τοῦ τυπογράφου, μὴ ἔχοντος πλέον ἐρωτηματικά, ἵνα θέσῃ εἰς τὰς κεκομμένας περιόδους τοῦ μελοδραματικοῦ μονολόγου τοῦ φίλου μας Αὐγουστίνου, κλαίοντος τὴν συμφορὰν του, ἀλλὰ καὶ ἐξισταμένου διὰ τὴν κεραυνώδη ἀποκάλυψιν, ἣτις τοῦ ἐπληξε τοὺς ὀφθαλμοὺς.

— Ἄλλὰ, ἐξηκολούθησε διαλογιζόμενος, εἶνε γράψιμον τῆς ἰδίας· εἶνε ὁ χαρακτῆρ της ἀκριβῶς, ἰδοὺ καὶ ἡ ὑπογραφή της!... τῆς ἰδίας!...

Ὅσον καὶ ἂν ἔτριβε τοὺς ὀφθαλμοὺς του, τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ μετεβάλλετο. Τὴν ἐπιστολὴν εἶχε γράψῃ ἡ ἰδία.

— Ἄ! ἐστὲναξεν ἐν θλιβερᾷ ἐπωδῷ, τίς ἠδύνατο ποτὲ νὰ φαντασθῇ, ὅτι ἡ Σοφία θὰ παραδίδεται κρυφὰ καὶ μετὰ μεγάλῃς εὐχαριστήσεως εἰς τὰς ἀγκάλας ἐραστοῦ! Ὅτι-φοβερόν! — τόσον εἶνε ἐξηχρειωμένη, ὥστε νὰ τὸ διακηρύττῃ μὲ ἀραιὰ μάλιστα γράμματα, ὡς νὰ ἐπραξέ μὲγα τι κατόρθωμα... Ἄ, ἐκράυγασεν ἐν θηριώδει ὠρυγμῷ ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ δωματίου ἐκείνου, τοῦ σφαγείου τῶν ἐλπίδων καὶ πόθων του, μὲ βῆμα κλονιζόμενον καὶ ὀφθαλμοὺς θολοτάτους. Θὰ τοὺς συλλάβω ἐπ' αὐτοφῶρῳ. Ὡς ἂν ἤξευρα σὲ ποιῶ ἀπὸ τὰ γειτονικὰ σπήτια κάθεται ὁ ἐραστής!... Τώρα ὁμως σιγὴν, προσποίησιν καὶ ἄμα τυχὸν ἴδω πράγματι ἀπὸ πουθενὰ νὰ παραδίδεται εἰς τὰς ἀγκάλας σου, ὅπερ ἐλπίζω, κύριε Μορφέα, νὰ εἶμαι ἄτιμος, ὅπως εἶσαι σὺ τώρα, ἂν προφθάσῃς καὶ κάμῃς τὸν σταυρὸν σου. Εἰς τὴν καρδίαν θὰ σὲ σκοπεύσω μὲ ὄλην μου τὴν εὐχαρίστησιν... ἐκείνην δὲ... ὦ! ἐκείνην!...

Καὶ πράγματι ἦτο ἱκανὸς νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς φυλακὰς ἰσο-

βίως, ἀρκεῖ νὰ ἐπαρουσιάζετο πού τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ τρυφερόν, ὡς τὸ ἐφαντάζετο, ζεῦχος.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

Δέκ.

Ἦτο ἀπόγευμα καὶ ὁ κ. Αὐγουστίνος σοβαρώτατος, ὡς ἦτο ἀπὸ δύο ἡμερῶν, ἐκαθάρριζε τὸ κυνηγετικόν του ὄπλον. Ἀπέναντί του ἀκριβῶς, ἐπὶ ἑδράνου, ἐκάθητο ἡ Σοφία ἀναγινώσκουσα τὸν Ὀβίδιον, τῶν παιδιῶν κατελθόντων νὰ παίξωσι μετὰ τινος ἐξαδέλφου των εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ κήπου. Θὰ ἤθλει ὁ δυνάμενος ἐὰν τῷ ἀποσπάσῃ τῶν χειλέων καὶ μίαν κἂν λέξιν ἦτο κατηφής, ὡς ἐὰν πρὸ ὀλίγου ἔθαψε προσφιλῆ νεκρόν. Ἄ, αἱ κατηραμέναι ἀγκάλαι τοῦ Μορφέως! τὸν εἶχον ἀπογοητεύσει! Ἐν τούτοις ἡ Σοφία θέλουσα νὰ διακόψῃ τὴν ἀνεξήγητον ἐκείνην ἀφασίαν, νὰ διασκεδάσῃ δ' ἀφ' ἐτέρου τὴν ἀνίαν, ἦν τὰ συχνὰ χασμήματά της τρανῶς ἐπεκύρουν, ἀνέγνωσεν αἴφνης ὑψηλοφώνως καὶ νωχελῶς:

Al pouer e populo natorum mielle suorum

Excitat artificem simulato remque figuræ Morphea.

Ἡ τελευταία τοῦ στίχου λέξις ἤρκεσεν ἵνα ἀναφλέξῃ τὸν σκεπτικὸν Αὐγουστίνον. Τὸ ἔναυσμα ἐτέθη ἀσφαλῶς....

— Τὴν ἀναισχυντον, ἐψιθύρισεν, αἰωνίως μὲ αὐτὸν τὸν ἀναιδῆ ἔχει νὰ κάμῃ. Δὲν φθάνου, αἱ ἐπιστολαί, ἔχομεν τώρα καὶ στίχους, τοὺς ὁποίους νομίζῃ ὅτι δὲν ἔνοῶ..... Τὸ τέρας! Ἀλλὰ δίκαιον ἔχει ἀφοῦ εὕρισκει τόσῃν ἡδονῇ εἰς τὰς ἀγκάλαις του! Ὡ, ἄς τὸν ἐβλεπον διὰ μίαν στιγμὴν, Θεέ μου, καὶ τὸ πᾶν εὐθὺς ἄς ἀπολέσω.... Καὶ στίχους, ἄ! εἶνε ἀφόρητον....

Ἡ Σοφία εἰς τοὺς ψιθύρους τοῦ φιλοθήρα συμπαρκαθημένου της κατ' ἀρχὰς οὐδεμίαν ἔδωκε προσοχὴν, ὑπολαμβάνουσα ὅτι θ' ἀπευθύνετο πρὸς τὸ ὄπλον ὅπερ μετὰ τόσης εὐλαβείας ἐκαθάρριζεν.... Εἶχε μὲν παρατηρήσει ἀπὸ τινος τὴν σοβαρότητα τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ τὴν ἀσυνήθη πρὸς αὐτὴν πόζαν του, ἀλλ' ἀπέδιδε ταῦτα εἰς λόγους ἰδιοσυγκρασίας ἀφοῦ καὶ ὁ εὐθυμώτερος τῶν θνητῶν ἔχει πολλάκις ἀνευ μάλιστα ἰσχυροῦ λόγου ὥρας καὶ ἡμέρας ἔτι ἀνίας καὶ σκεπτικισμοῦ, ἢ εἰς λόγους μετάνοιας, παρελθούσης τῆς πρώτης αἰσθηματικῆς ὀρμῆς, ἢ κόρου. Ἄλλ' ὁ τρόπος δι' οὗ ἐβροντολόγει ἢ ἐμωρολόγει — τὸ ἴδιον εἶνε — αἱ νευρικαί, ταχεῖαι καὶ ἄτακτοι κινήσεις τῶν χειρῶν του καὶ ἰδίᾳ αἱ συχναὶ πρὸς τὸν Θεὸν ἐπικλήσεις του ἐπέσυρον τὴν γυναικειᾶν περιεργίαν της καὶ ἵνα περάσῃ ἡ ὥρα τῷ ἀπέτεινε μὲ τὸ γλυκύ, ὡς πάντοτε, μειδίαμα εἰς τὰ χεῖλη καὶ τὴν ἀγαθότητα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, τὸν λόγον.

— Ποῖον, κ. Αὐγουστίνε, ἠθέλατε τόσον πολὺ νὰ ἐβλέπατε; Ἴσως φίλον σας τινὰ ἀπόντα....

— Ὅτι δὲν σοῦ ὁμοιάζω νὰ ἔχω φίλους παρόντας, τὸ γνωρίζω. Τί νὰ γίνῃ! καὶ ἐμειδίασεν εἰρωνικῶς.

Μετ' ἄκρας ἀπορίας τὸν παρετήρησεν ἡ Σοφία. Ἡ Σφιγξ ἀναμφιβόλως θὰ εἶχε τὴν μορφήν τοῦ κ. Αὐγουστίνου. Τόσῃ παράδοξᾳ διὰ τὴν Σοφίαν ὠμίλει.

Ἐν τούτοις τὰ κυνικά καύματα εἶχον ἤδη παρέλθῃ, ὥστε νὰ μὴ θεωρήσῃ ὡς βᾶσιμον πᾶσαν περὶ διαταράξεως τοῦ λογικοῦ του ὑπόνοιαν, καίτοι τὸ ὕφος τοῦ ὁμιλοῦντος καὶ τὸ σπινθηροβόλημα τῶν ὀφθαλμῶν του ἐφαίνοντο ζωηρῶς συνηγοροῦντα ὑπὲρ τῆς σκέψεως ταύτης, ἦν πᾶς τις ἄλλως θὰ ἔκαμνεν.

— Ἀλλὰ τί θέλετε νὰ εἰπῆτε, κ. Αὐγουστίνε; Σᾶς ὀρίζομαι, δὲν ἔνοῶ τίποτε ἀπὸ αὐτά.

— Δικαίως δὲν θέλετε νὰ ἐνοήσητε, ἀγαπητὴ δεσποινίς. Καὶ ἐχαμογέλασεν, ἵνα εὐθὺς ἐπιδοθῇ εἰς τὴν σειρὰν τῶν μονολόγων του. «Μὲ κακὸν ἐμπλεξες διάβολον. Ἄ, αὐτὴ ἡ ὥρα τῆς φοβερᾶς μου ἐκδικήσεως δὲν θὰ ἔλθῃ; Αὐτὸ τὸ ὄπλον ποῦ καθαρίζω, θὰ κάμῃ τὸ μέρος του πολὺ καλά, ἐλπίζω...»

Αἱ τελευταῖαι λέξεις μετ' ὀργῆς ἐκτοξευθεῖσαι ἐφθασαν μέχρι τοῦ ἀκουστικοῦ τυμπάνου τῆς μειδίωσης πάντοτε τῆ μειδίαμα τῆς ἀγνοίας Σοφίας.

— Καὶ ποῖον τόσον ἀρειμανίως σκοπεύετε νὰ ἐκδικηθῆτε; Πόσον τὸν λυποῦμαι! εἶπε, θέλουσα νὰ διασκεδάσῃ μὲ τοὺς κωμικοὺς μορφασμοὺς τοῦ ὀξυθύμου ἥρωός μας.

— Κανένα, ἄ κανένα, ἀθῶα μου περιστερά! Μὴ συγχίζεσαι, ἀγία Ὀνουφρία! Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπήστραψαν, ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ λέξει, ἄγριον.

— Πολὺ περίεργος εἴσθε σήμερον, αἰνιγματικώτατος....

6. Εἰς τὰς ἀγκάλαις τοῦ Μορφέως

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

VI

Οὐδεὶς ἀληθῶς θὰ ἠρνεῖτο εἰς τὸν δυστυχῆ Αὐγουστίνον, ὅτι μέγα εἶχε δίκαιον εἰπῶν ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ του ὅτι ὠραίας θὰ διετύπωνεν ἐν τῷ χάρτῃ ἐκείνῳ ἰδέας, ὅτι μετὰ πάθους καὶ γλυκύτητος ἐκφράζει πάντοτε τὰ αἰσθηματά της. Τὸ προεμάντευσεν ἀσφαλῶς, ὡς εἶχεν ὀρθῶς προαισθανθῆ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκμαθήσεως τῆς γλώσσης τοῦ Λουκιανοῦ καὶ τοῦ Ἀριστοφάνους!

Ἀλλὰ πόθεν ἐκείνη ἡ αἰφνιδίως ἐκραγεῖσα θύελλα;

Ἴδου ἀπλούστατα τί συνέβη. Ἡ Σοφία, ὡς γνήσιος καρπὸς τῆς συζυγίας τοῦ ἀειμνήστου Γραμματικά, γράφουσα εἰς τινὰ φίλην της, Λενοῦλαν, ὡς μανθάνομεν, ἐκ τῆς ἐπιστολῆς, κατόπιν πολλῶν καὶ χαρισεσῶν παραβολῶν ἐπὶ τῆς ζωῆς, τῇ ἀνέφερε προσέτι ὅτι συχνὰ καὶ μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως παρεδίδοτο εἰς τὰς ἀγκάλαις τοῦ Μορφέως τὰς λυσιμεριμνούς! Ἦτο ἕξις ἦν εἶχε, ζῶντος τοῦ πατρός της, νὰ ὁμιλῇ μεταφορικῶς. Ἐξίς ἀσπαστῆ βεβαίως καὶ κομψή, ἀλλ' ἦν θὰ ἐπηγόρευε ἀναμφιβόλως ἐὰν ἠδύνατο νὰ προμαντεύσει καὶ ὀλίγον περὶ τοῦ μέλλοντος.

Εἶχον ἀνατελεῖ δύο ἡμέραι ἀπὸ τῆς φοβερᾶς ἀποκαλύψεως, ἀλλ' οὐδεμία ὑπέφωσκεν ἐλπίς περὶ συλλήψεως τοῦ πολμηροῦ ἔραστοῦ.

Ἄλλὰ, κύριε, διατί μὲ παρατηρεῖτε οὕτω βλοσυρῶς. Τί ἐπραξα ἄξιον νὰ ἐπισύρῃ τὴν μῆνιν σας οὕτω ἐμμανῶς; Εἶνε τόσοσιν ὠραῖοι οἱ ὀφθαλμοὶ σας ἐν τῇ φυσικῇ καὶ ἡρέμῳ καταστάσει των, καὶ ὅμως σεῖς τοὺς ἐξαγριώνετε τόσοσιν πολὺ!

Οἱ κολακευτικοὶ οὗτοι λόγοι, οἱ ἐξ εἰλικρινείας προερχόμενοι, τῆς Σοφίας, ἐξώργισαν ἐπὶ μᾶλλον τὸν κ. Αὐγουστίνου.

— Δύνασαι, κόρη μου, νὰ εἶσαι ὑποκρίτρια· νὰ μὲ εἰρωνεύεσαι ὅμως, ἐν ἀφοφύγῃ τὴν ἀποκάλυψιν, οὐδέποτε θὰ σοὶ τὸ ἐπιτρέψω...

Τὰ πράγματα ἐδεινούντο.

Σοφία. Ἄ, κύριε Αὐγουστίνε, πολὺ ἐξέπτειθε... Ἐπὶ τέλους δὲν ὑποφέρω τοιαύτην ἀθυροστομίαν. Μοὶ ἐπιτίθεσθε σκαιῶς, ψιθυρίζετε, μονολογεῖτε, ὕβρίζετε, ἀπειλεῖτε, ἐνῶ δὲν δύναμαι νὰ ἐνοήσω εἰς τί σας ἐπταίσα. Εἰπέτε μοι, σας παρακαλῶ θερμῶς, τὸ ἀμάρτημά μου. Ἐὰν ἐν ἀγνοίᾳ μου σας προσέβαλα εἰς τι, εἶμαι προθυμοτάτη νὰ σας παράσχω πᾶσαν ἐξήγησιν, ἐὰν δὲ πράγματι ἐπταίσα, νὰ σας ζητήσω συγγνώμην μυριάκις διὰ τὸ ἀκούσιον πάντοτε ἀμάρτημάμου.

Αὐγουστίνος. Ἀκούσιον; Χά!.. χά!.. χά!... Ἄλλὰ, ὠραία εἶσαι διὰ τί νὰ μὴ παρα...

Σοφία (ἀνυπομονοῦσα). Λοιπὸν, εἰπέτε διατί κατηγοροῦμαι; Ἐὰν σας ἐνοχλῇ ἡ παρουσία μου ἢ μὲ κρίνετε ἀσυγχώρητον, εἶμαι ἔτοιμος νὰ ἐγκαταλείψω πάραυτα τὸν οἶκον τοῦτον, εἰς ὃν ἄλλως εὔρον τόσοσιν ἀγάπην, τόσοσιν εὐτυχίαν!

Νέφος μελαγχολίας ἐσκίασε τὴν λάμπιν τῶν ὀφθαλμῶν της.

Σοφία. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους τὸν λόγον, πρὶν ἢ φύγω...

Αὐγουστίνος. Βέβαια, τὸ ἤξεύρω καὶ ἐγώ. Θέλεις νὰ φύγῃς διὰ νὰ νυμφευθῇς ἀνέτως τὸν ἐραστὴν σου, εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ὁποίου συχνὰ καὶ μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως παραδίδουσαι!

Ἡ Σοφία εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὠχρίασεν ἐξ ὀργῆς. Εἰς τὴν βυσσάρην καὶ ἀνυπόστατον κατηγορίαν, μόνον μειδιάμα πικρότατον, σαρκαστικὸν ἀνεφάνη εἰς τὰ μικρὰ χεῖλη της.

Σοφία. Παραληθεῖτε, κύριε, καὶ πολὺ σας λυποῦμαι διὰ τὸ ἀτύχημά σας τοῦτο...

Αὐγουστίνος. Δὲν πιστεύω δὲ καὶ τόσοσιν εὐαίσθητος νὰ εἶσθε πρὸς ἐμέ...

Σοφία (ἐξαπτομένη). Κύριε, ἄ ἀρκετὰ! μὴ βλασφημεῖτε ἐπὶ πλέον, διότι βλασφημία ἂν μὴ τι χειρότερον εἶνε αἱ τοιαῦται ἄριστοι μομφαὶ σας. Ἐφθάσατε εἰς τὸ ζηνὶ τῆς χαιρεκακίας. Συκοφαντεῖτε διὰ τῶν χειροτέρων φράσεων, ἀναξίων τῆς οἰκογενείας σας καὶ τῆς ἀνδρικής ἀξιοπρεπειας νεάνιδα ἀθῶαν παντὸς ρύπου, δι' ἣν τὸ ὑπέρτατον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἀγαθὸν καὶ μόνον ἔρεισμα εἶνε ἡ ἀγνή ὑπόληψις, ἡ ἄμωμος τιμὴ!.. Ἐγὼ ἔνοχος ἐναγκαλισμῶν καὶ ἀσπασμῶν; Εἶνε οἰκτρὸν, σας ἐπαναλαμβάνω, ἀνεξελέγκτως καὶ περιφραστικῶς νὰ ὀμιλῆτε περὶ ἐραστοῦ εἰς κόρην, ἥτις ἀγνοοῦσα τὸν κόσμον ἐντελῶς, ἐρίφθη εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας σας ἵνα ἐμπιστευθῇ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς αὐστηρότητος τῶν ἡθῶν, ἥτις καθ' ὅλον μου τὸν βίον μὲ διέκρινε. Σας προκαλῶ, ἀπαιτῶ παρ' ὑμῶν, ὡς παρὰ τιμίου ἀνθρώπου, κύριε Αὐγουστίνε, νὰ μοῦ εἰπῆτε ρητῶς ποῦ στηρίζετε τὸ κατηγορητήριόν σας...

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπέμαξε σιγηλῶς ἐν δάκρυ.

Ὁ ὀρίζων εἶχεν ἤδη ἐπικαλυφθῆ ὑπὸ μελανῶν νεφῶν, ἔτινα ἀδιακόπως συνωθούμενα προεμήνουσιν σφοδρὰν καταιγίδα, βροντεροῦς κεραυνούς. Τίς ἐν τούτοις θὰ ἐπίστευεν ὅτι μία γραμμὴ λεξικῆ θὰ ὑψοῦτο ὡς σωτικὸν ἀλεξικέραυτον!

Αὐγουστίνος (ἠπίως). Κόρη μου, ἀνεξελέγκτως, ὅπως εἶπες, δὲν μοῦ ἐπέτρεπεν ἡ συνείδησις νὰ σὲ ἐλέγξω καὶ νὰ σὲ πικράνω ἴσως... Ἄλλὰ τὰ πράγματα δυστυχῶς εἶνε χειροπιαστά. Θέλω, ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ τὰ ἀποσκεπάσω. Ἄς σοῦ εἰπῶ ὅλην τὴν ἀλήθειαν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀφοῦ τὸ ζητεῖς. Πλησίασε...

Ἡ Σοφία δὲν ἐπλησίασε ποσῶς· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἦτο λόγος ἵνα μὴ πλησιάσῃ καὶ ὁ κύριος Αὐγουστίνος.

Αὐγουστίνος. Τῆς πρὸς σὲ συμπαθείας μου, σχεδὸν παράφρονος. ἔλαβες γνώσιν μου φαίνεται... Μὴ κοκκινίσεις, διότι

λέγω τὴν ἀλήθειαν... Περὶ τοῦ χαρακτήρος σου, ποῦ ἔμπρός του γίνεται κομμάτια, μαυρίζει τὸ καλλίτερον διαμάντι, δὲν ἀμφέβαλλον ποτέ... Ἄλλὰ σὺ ἡ ἰδία, δι' αὐτῆς τῆς χειρὸς δι' ἣς ἐσφόγγισες πρὸ ὀλίγου τὸ δάκρυ, δι' αὐτῆς, ἐπροδόθη. Αἱ διαμαρτυρίαι σου ὄλαι εἶνε καλαί... Ἄλλὰ τί τὴν κάμνης τὴν κατηραμένην ἐκείνην ἐπιστολήν;...

Σοφία. Δὲν σας ἐνοοῶ.

Αὐγουστίνος. Θὰ μ' ἐνοήσης... Ἐρχόμενη εἰς τὸ δωμάτιόν σου προχθές, κόρη μου, ἀκριβῶς ἵνα σὲ παρακαλέσω νὰ μὲ καταστήσης τὸν εὐτυχέστερον τῶν ἀνθρώπων, ὅτε ἐπὶ τῆς τραπέζης κατὰ τύχην ἐπεσε τὸ βλέμμα μου καὶ ἀναγινώσκω μίαν φοικτὴν ὁμολογίαν σου, ἣν ἐνεπιστεύεσο εἰς τὴν φίλην σου Λενοῦλαν... Τόσῳ φυλάττετε τὰ μυστικά; Κρίμα ὅτι εἶσαι γυναῖκα...

Σοφία (ἀδημονοῦσα). Λέγε σὲ παρακαλῶ γλήγορα, λέγε...

Αὐγουστίνος. Ἐλοιπὸν, σὺ ἡ Σοφία, τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας μου, δὲν ἔγραψες ὅτι «συχνὰ καὶ μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως» παραδίδουσαι εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως, Ὀρφῆως ξεῦρω κ' ἐγώ! Τὸ ἀρνείσαι;

Γέλως ἡχηρὸς, ἀπὸ βήθους καρδίας ἀνελθὼν, ἀνέκοψε τὴν παθητικὴν ἀφήγησιν τοῦ κ. Αὐγουστίνου.

Αὐγουστίνος (μὴ προοῦμενος). Μὰ πῆς μου, στὸ Θεό σου, καλλίτερος εἶνε ἀπὸ ἐμέ τάχα αὐτὸς ὁ ἀναιδῆς Μορφέας;

Οἱ γέλωτες τῆς Σοφίας ἦσαν πλέον νευρικοί. Ἡ κατηγορία ἀπεδεικνύετο ψευδεστάτη, ὅσον ἀκριβῶς ἀληθεστάτη ἐξηλέγχετο ἡ πλάνη ἢ μᾶλλον ἡ περὶ τὴν ἑλλην. γλώσσαν ἀμάθεια τοῦ κ. Αὐγουστίνου.

Ἄ, πόσον εὐχάριστον εἶνε ὅταν ἡ πνοὴ τοῦ γέλωτος φυγαδεύει προτροπάδην τὰ νέφη τῆς ἀπάτης!

Σοφία (λάμπουσα ἐκ χαρᾶς). Ὡ τῆς ἀπλότητός σου! Καὶ ὁ Μορφέας, εἶνε καλὴ μου φίλε, ἐκεῖνος ὅστις σοῦ ἐτάραξε τόσοσιν τὰ ἐρηγοροῦντα σχέδια; Ἄς γελᾶσω ἐξ ὅλης ψυχῆς. Καλὴ στ' ἀλήθεια αὐτὸν σκέπτεσθε νὰ ἐκδικηθῆτε, νὰ συλλάβητε, νὰ φονεύσητε; Καὶ εἶνε δυνατόν ποτέ νὰ συμβῇ τοῦτο;

Αὐγουστίνος (καθ' ἑαυτόν). Κανένας θεὸς της θὰ νᾶνε. (Μετ' ἄριστου μειδιάματος). Τὸ κακόμοιρο τὸ κορίτσι, τὸ ἀδίκησα...

Σοφία (μὴ προσέχουσα, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσα). Καὶ εἶνε δυνατόν ποτέ νὰ συμβῇ τοῦτο κ. Αὐγουστίνε; Ὡ κομψοδία ἀνέλπιστος κατόπιν πλέον ἀνελπίστου τραγωδίας!..

Ὁ Αὐγουστίνος κεχηνῶς πλέον, δὲν ἤξευρε τί νὰ εἶπῃ, τί νὰ ἀπαντήσῃ. Ἡ φράσις τῆς ἐπιστολῆς ἦτο τόσοσιν κατηγορηματικὴ, ἀλλὰ πάλιν ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου τῆς Σοφίας τόσοσιν ἀγνή, οἱ γέλωτές της τόσοσιν ἀθῶοι, ἐγκάρδιοι... Δὲν ἤξευρε τί νὰ ὑποθέσῃ...

Σοφία (ἐγειρομένη). Ἐλάτε μαζὴ μου, διὰ νὰ σας δώσω ἕν καλὸν μάθημα... τῆς Ἑλληνικῆς. Δὲν ἐπροοδεύσατε βλέπω ποσῶς...

Ὁ Αὐγουστίνος τὴν ἠκολούθησεν εὐπειθῶς ὅσον καὶ περιέργως.

Σοφία. Ἄντι νὰ ἐκδικηθῆτε σεῖς τὸν Μορφέα, τώρα θὰ ἐκδικηθῆ αὐτὸς σας.

Αὐγουστίνος (καθ' ἑαυτόν). Βρὲ ἀδελφέ... Ἐχει χάξι νὰ μὲ παραδώσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Μορφέως καὶ νᾶνε μάλιστα κανένας κουτσαβάκης! Καλὴ τί θὰ μοῦ κάμῃ... Μὰ πάλι ποῦ ξεῦρεῖς! αὐτὸς ὁ Μορφέας ἔμπορεῖ νᾶνε κανένας παπᾶς ἔτοιμος νὰ μᾶς στεφανώσῃ ἀμέσως τώρα, ἀπάνω στὴ γλύκα...

Σοφία (εἰσερχομένη εἰς τὸ δωμάτιόν της μετὰ τοῦ Αὐγουστίνου, περιστρέφοντος ἀνήσυχα τὰ βλέμματα). Πόσον δίκαιον εἶχεν ὁ καυμένος ὁ πατέρας ἐπιμένων εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς! Ἄληθῶς πολλῶν δεινῶν, ἀλλὰ καὶ ἀνοησιῶν, ἡ ἀγνοία μήτηρ' τί ἀπάτη, κύριε Αὐγουστίνε... Ὡδινεν ὄρος καὶ ἔτεκε.. Μορφέα! Καὶ ἐγέλασεν ἡχηρῶς. Ὁ γέλως ἐκεῖνος ἦτο πλέον ἢ περιφανεστέρα ἱκανοποίησις ἥτις τῇ εἶδιδετο μετὰ τὴν βῆσανον τόσοσιν ὥρας...

Αὐγουστίνος (πλησιάζων εἰς τὴν τραπέζαν). Νὰ, ἐδῶ ἦταν τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος, δηλαδὴ, μὲ συγχωρεῖς ἀδελφέ, τῆς ἀπάτης.

Σοφία. Τὸ σῶμα ἐκείνο ταξιδεύει τώρα, ἂν δὲν ἔφθασεν εἰς τὴν Λενοῦλαν. Ἐχομεν ὅμως ἐν ἄλλο σῶμα ἐδῶ...

Καὶ διευθυνθεῖσα ἡσύχως εἰς τὴν μικρὰν βιβλιοθήκην της, ἔλαβεν ὀγκῶδες τι δεδεμένον βιβλίον, ὅπερ ἤρξατο φυλλομετροῦσα.

Σοφία (ἐρευνώσα). Τὸ βιβλίον αὐτὸ θὰ σὰς δείξῃ ἀκριβῶς κύριε Αὐγουστίνε, πόσον ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ παραπλανηθῇ καὶ ν' ἀδικήσῃ τὸν πλησίον ἢ... τὴν πλησίον σας... Μὴ φοβεῖσθε ὅμως!

Ἡ αἰθρία ἀποκαθίστατο πλήρης. Εὗρε τὴν ζητούμενην λέξιν καὶ λαμβάνουσα τὸν κ. Αὐγουστίνον ἐλαφρῶς ἀπὸ τοῦ βραχίονος:

— Κύψατε καὶ ἀναγνώσατε, τῷ εἶπε, ἢ μᾶλλον φονεύσατε... τὸν Μορφέα!

Ὁ Αὐγουστίνος, ὅστις καθ' ὄλον αὐτὸ τὸ διάστημα τῶν προπαρασκευῶν διεδραμάτιζεν ἱκανῶς κωμικὸν πρόσωπον, ἐπλησίασε καὶ ἐκπληκτὸς ἀνέγνω:

«**Μορφεύς** : Θεὸς τῶν ὀνείρων.

Παραδίδομαι εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως : Μεταφορικῶς, ἀντὶ κοιμοῦμαι, ὑπνώττω».

Οὐδ' ἀποπειρῶμαι νὰ εἰκονίσω διὰ λέξεων τὸ μέγεθος τῆς ἐκπλήξεως, τὴν σύγχυσιν καὶ μετάνοιαν τοῦ Αὐγουστίνου μετὰ τὴν ψυχρολουσίαν ἣν ὑπέστη ἐκ τῆς ἀναγνώσεως. Τὰ γράμματα ἔδεκαπλασιάσθησαν κατὰ τὸ μέγεθος πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, διαβλέποντος εἰς ἕκαστον καὶ μίαν κατακραυγὴν, τραγὴν διαμαρτυρίαν...

Τὴν μόνην διέξοδον ἐκ τοῦ λαβυρίνθου, ἐν ᾧ ἐπὶ διήμερον περιστρέφετο ἔνεκεν μιᾶς ἀπλῆς μεταφορικῆς φράσεως διεῖδεν ἐν τῇ ἀληθείᾳ μετανοίᾳ. Καὶ ἀμέσως γονυπετῶν, λέγει τῇ θελητικῶς πάντοτε μειδιῶσῃ Σοφίᾳ:

— Ἀγγελικὴ μου Σοφία, συγγνώμην, ἔλεος! Ἐπλανήθην ὡς πρόβατον ἀπολωλός! Μὴ φανῆς σκληρὰ ὡς ἐγὼ ἐδείχθην ἄδικος. Δός μοι τὴν χεῖρα σου ἵνα τὴν ἀσπασθῶ, ἀλλὰ δός μου τὴν συγχρόνως καὶ ὡς συναίνεσιν τῆς ἐνώσεώς μας, τοῦ ὀνείρου μου αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτᾶται ἡ εὐτυχία μου. Αἰσθάνομαι ἐν τῇ καρδίᾳ μου τοὺς πρώτους παλμούς τοῦ ἔρωτος ἀνανεουμένους... Λησμονήσον τὰ πάντα... Εἰς οὐδένα μὴ εἴπηρ τίποτε καὶ ἡ παρεξήγησις αὐτῆ ἄς γίνῃ, φιλάττη μου Σοφία, ὁ ἀρραβῶν τῆς νέας ζωῆς μας.

Ἡ Σοφία τὸν ἀνεγείρει, δίδουσα ἅμα τὴν χεῖρα της προθύμῳ καὶ λέγουσα μετὰ περισσῆς ἀφελείας καὶ γλυκύτητος:

— Δὲν βαρύνεσαι, καυμένε...

Αὐγουστίνος (πηδῶν ἐκ χαρᾶς). Σοφοῦλα μου! Τί νὰ σοῦ κάμω! ἤξευρα ὅτι παραδίδεις γράμματα. Ποῦ νὰ ζεύρω ὁ κακομοῖρης ὅτι παραδίδεσαι συγχρόνως καὶ εἰς αὐτά, δηλαδὴ εἰς τοὺς ἀρχαίους θεούς!

Σοφία. Τώρα ποῦ εἴμεθα ἐν πλήρει συνειδήσει, δυνάμεθα νὰ εἴμεθα καὶ ἐν πληρεστάτῃ συναιέσει... Ἐτοιμάσου, ἀφοῦ τόσο ἐπιθυμεῖς, διὰ τὸν Ὑμέναιον...

Αὐγουστίνος (ἀναχαιτιζόμενος). Τί; ἄλλα τοῦτα; Ποιὸς εἶνε πάλι αὐτὸς ὁ κύριος Ὑμέναιός σου!.. ὦ ἁμαρτίες μου..

Σοφία (μὲ τὸ αἰώνιον, τὸ ἀμίμητον μειδιάματά της). Τίποτε, μὴ ἀνησυχεῖς Αὐγουστίνε μου. Εἶνε ἕνας ἐχθρὸς τοῦ Μορφέως!..

Καὶ κατῆλθον ἀλληλοκρατούμενοι εἰς τὸ ἐστιατόριον, ἵνα μαζῇ μὲ μίαν φωνὴν καὶ μὲ μίαν καρδίαν ἀναγγείλωσιν εἰς τὸν κ. καὶ τὴν κ. Πατίστα τοὺς εὐτυχεῖς ἀρραβῶνας των.

Ὁ Αὐγουστίνος εἰσερχόμενος ἤδε περιχαρῆς.

Ἔ, τώρα πειὰ χρυσὴ ζωὴ
καὶ ὑπὸ 'ς τὰ γεμάτα
ἀπὸ βραδὸς ὡς τὸ πρωῖ
γλυκεῖά μου μαυρομάτα
Πάντα μὰζῃ, μὰζῃ κι' οἱ δύο
μὰζῃ κι' οἱ δύο, κι' οἱ δύο!...

Ὁζὼ πίκρες, ἔγνωες, λύπη,
Φιλιά μόνο καὶ χορὸ
Γώρα τάχα τί μὰς λείπει;

Φιλιά δός μου! δὲν ἔμπορῶ....

Ὅλοι φωνάζετε τρελλά,
Ὅλοι τρελλά, τρα-λα-λα-λά!!

ἐνῶ τὰ δύο παιδιὰ μόλις ἐπανελθόντα ἐκ τοῦ κήπου καὶ ζωηρῶς συμμετέχοντα τῆς χαρᾶς, ἣς τὸ ἀληθές μέγεθος ἠδυνάτου νὰ ἐννοήσωσι, περιεπτύχθησαν ἀμφοτέρους σφιγκτά!

Ἐν τούτοις, πολὺ ἀμφιβάλλω ἂν οἱ νεόνυμφοι ἐν τῇ ἀγγελίᾳ τῶν ἀρραβῶνων των ἐμνήσθησαν καὶ τοῦ μεσίτου τοῦ συνοικεσίου των, τοῦ μαχμουρλῆ Μορφέως. Ἀλλὰ μήπως τὸν ἐχρειαζόντο τώρα πλέον;

VII

— Πόσον, Σοφία μου, θὰ ἦμην εὐχαριστημένος, ἂν ἐζῆ καὶ ὁ πατήρ σου, ἵνα συμμετάσχη τῆς χαρᾶς! τῇ ἔλεγε τῇ ἐσπέρα τῶν γάμων των ὁ Αὐγουστίνος.

— Ἄ, δὲν πιστεύω δὰ καὶ τόσο πολὺ... Μὰ δὲν συλλογίζεσαι ὅτι θὰ σὲ ἠνάγκαζε πρότερον νὰ σπουδάσῃς ἐπὶ πέντ' ἔτη τοῦλάχιστον ἔτη τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν;

Εὐτυχεῖς ἤδη οἱ νεόνυμφοι ζῶσι, παραιοσομενοὶ ἀμφοτεροὶ ἀμερίμως τώρα πλέον εἰς τὰς ἀγκάλας... ἀλλήλων, μὴ λησμονοῦντες ἐν τούτοις καὶ τὰς ἀγκάλας τὰς τόσοσιν — εὐτυχῶς — παρανοηθείσας!

ΤΕΛΟΣ

Δ. Ι. Κ.